

BIBLIOTEKA NARODOWA

Dr Zofia Zasacka

Czytelnictwo młodzieży gimnazjalnej
- wspólnota symboliczna i kulturowe dystanse

- Czytanie książek jako wskaźnik wyposażenia kulturowego
- Pozycja książki wobec upowszechnienia mediów elektronicznych
- Dwie sytuacje komunikacji czytelniczej – czytanie w czasie wolnym i w ramach obowiązku szkolnego
- Miejsce lektury książkowej w budżecie czasu wolnego nastolatków
- Aktywność oraz intensywność czytania książek i ich społeczne zróżnicowanie
- Wybory lekturowe w czasie wolnym
- Przyjemność czytania i książki ulubione
- Książki polecane i wartości przypisywane cenionej lekturze
- Sposoby czytania książek i ich kontekst społeczny
- Zmiany w postawach czytelniczych gimnazjalistów
- Czytanie w Internecie
- Społeczny obieg książki
- Najważniejsze sposoby zaopatrywania się w książki

Opis badania

Kto?

- Gimnazjaliści z trzecich klas, w wieku 15-16 lat

Kiedy?

- maj 2010 r.

Gdzie?

- 70 szkół gimnazjalnych z całej Polski

Jak?

- Ankieta audytoryjna zrealizowana na jednej godzinie lekcyjnej

Opis badanej zbiorowości

- Badani ogółem =1472
- 51% chłopców, 49% dziewcząt
- 40% mieszka na wsi
- 60% w miastach(17% w miastach poniżej 19 000; 19% w miastach od 20 do 99 999; 18% w miastach od 100 000 to 500 000 oraz 6% w miastach powyżej 500 000 mieszkańców)
- 27,3% dojeżdża do szkół

Aspiracje edukacyjne gimnazjalistów kończących szkołę

N=100%=1425

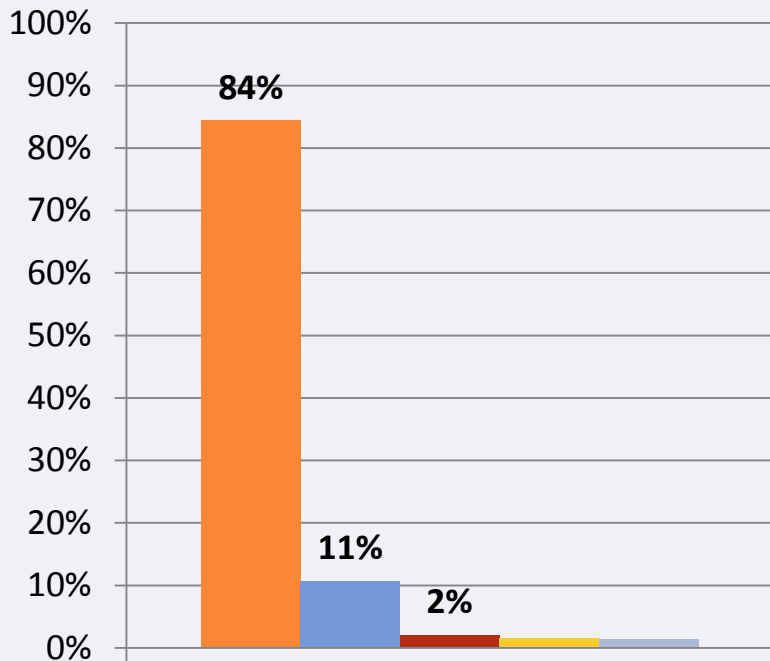
- 9,4% uczniów planuje dalszą naukę w zasadniczej szkole zawodowej (15% chłopców; 5% dziewcząt)
- 15,8% w liceum profilowanym (14% chłopców; 14% dziewcząt)
- 33,2% w technikum (40% chłopców; 26% dziewcząt)
- 40,3% w liceum ogólnokształcącym (32% chłopców; 51% dziewcząt)

Czytanie książek w czasie wolnym

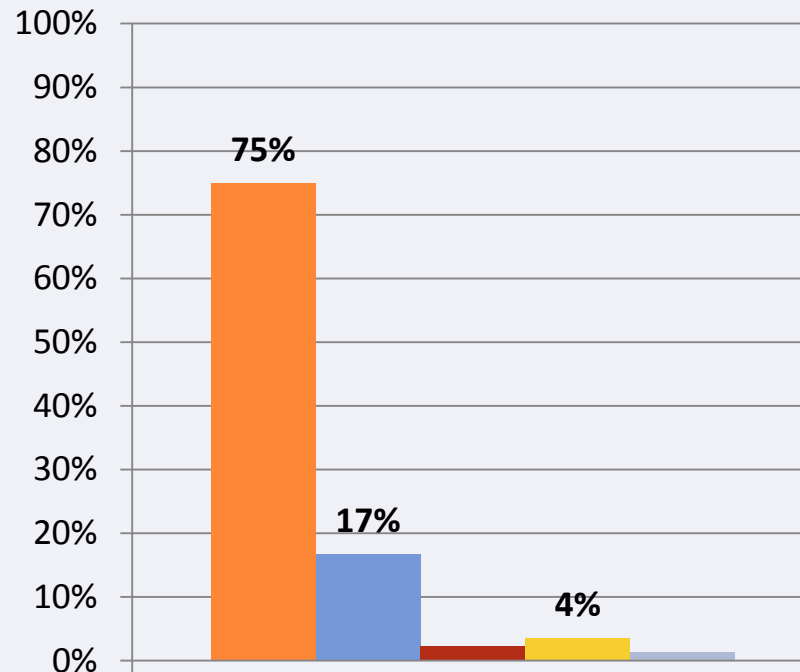

Najpopularniejsze aktywności czasu wolnego

Badani ogółem=100%=1472

Słuchanie muzyki

Oglądanie telewizji

codziennie

kilka razy w tygodniu

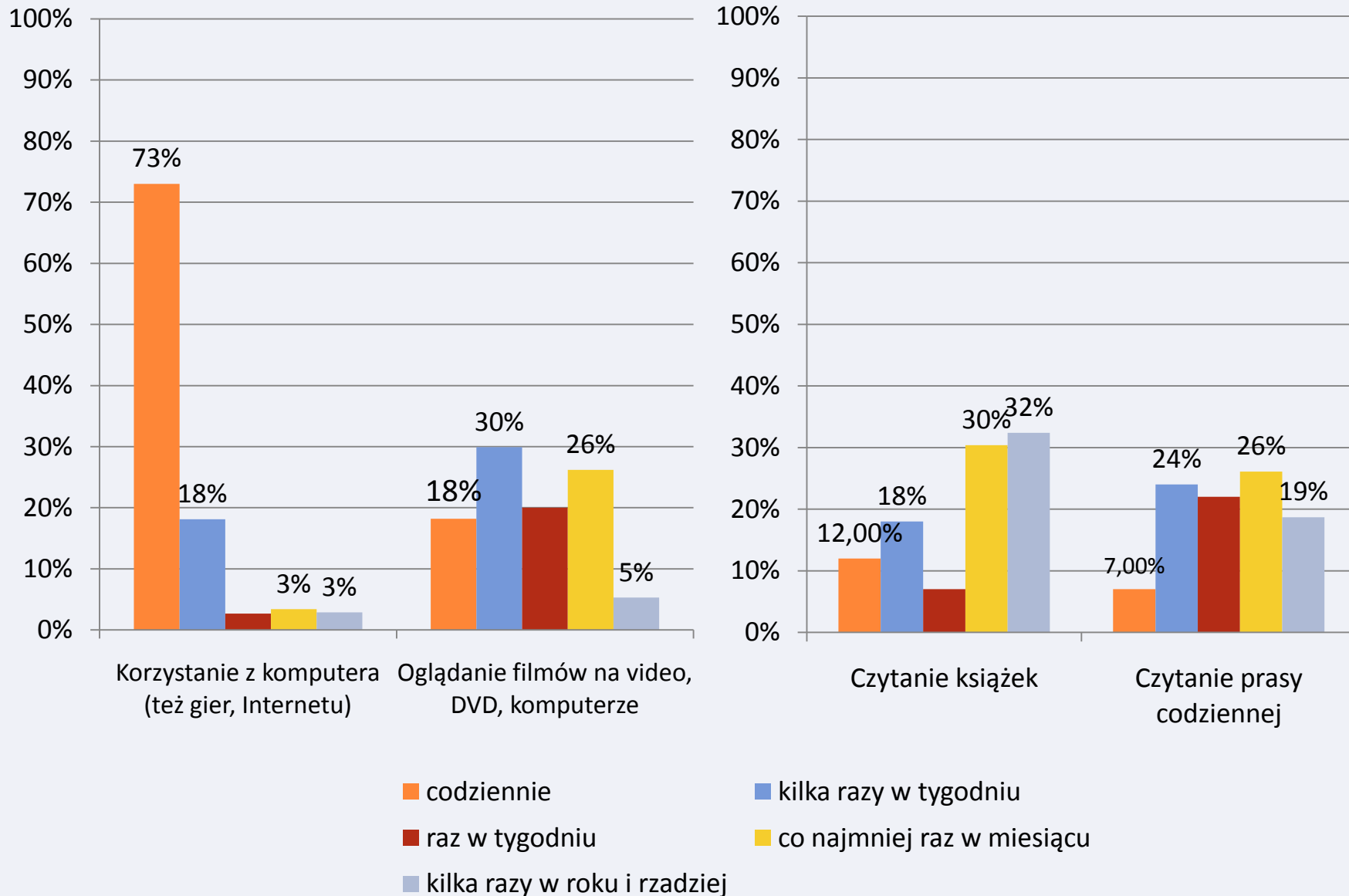
raz w tygodniu

co najmniej raz w miesiącu

kilka razy w roku i rzadziej

Najpopularniejsze aktywności czasu wolnego

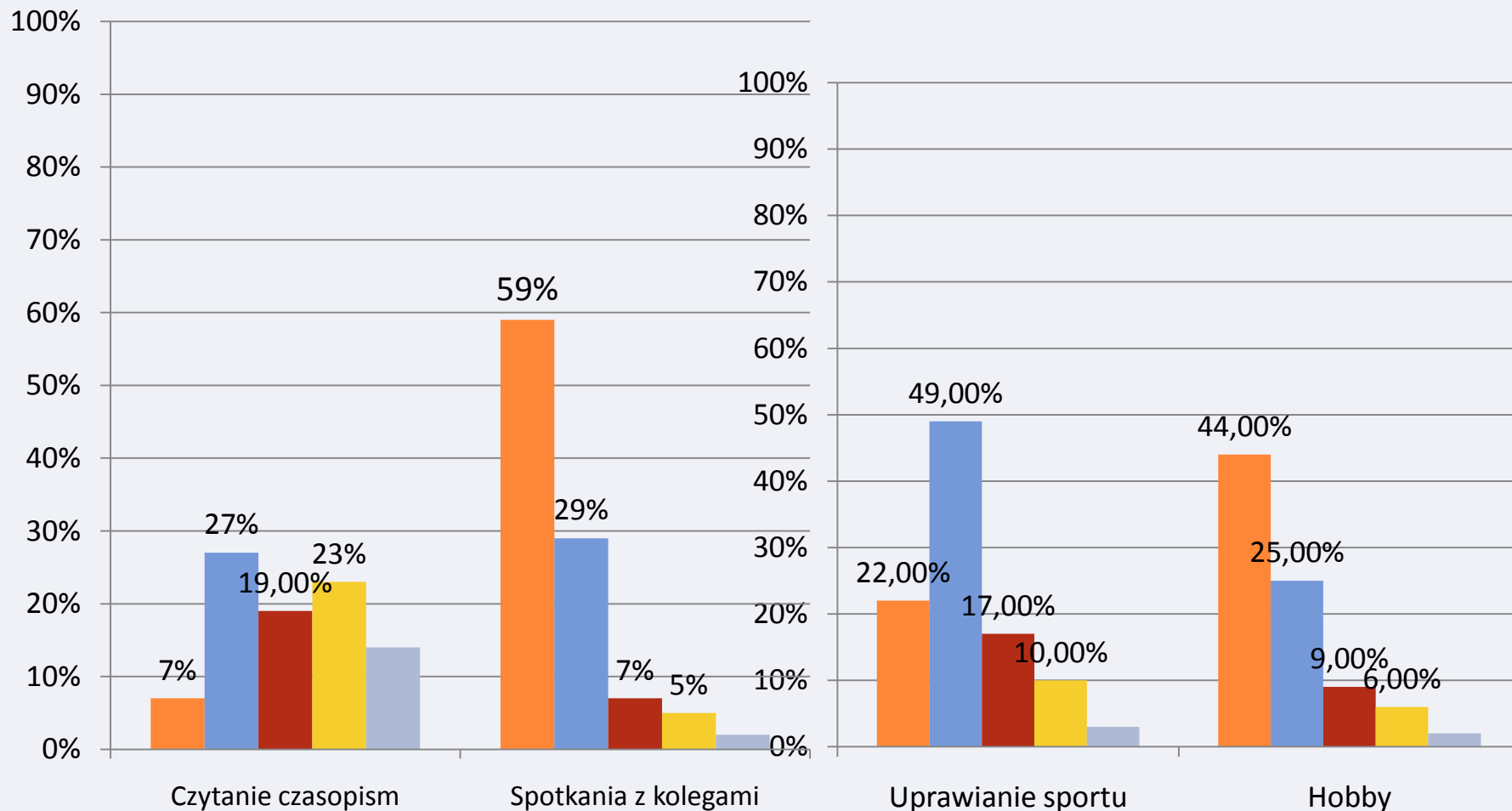
Badani ogółem=100%=1468

Najpopularniejsze aktywności czasu wolnego

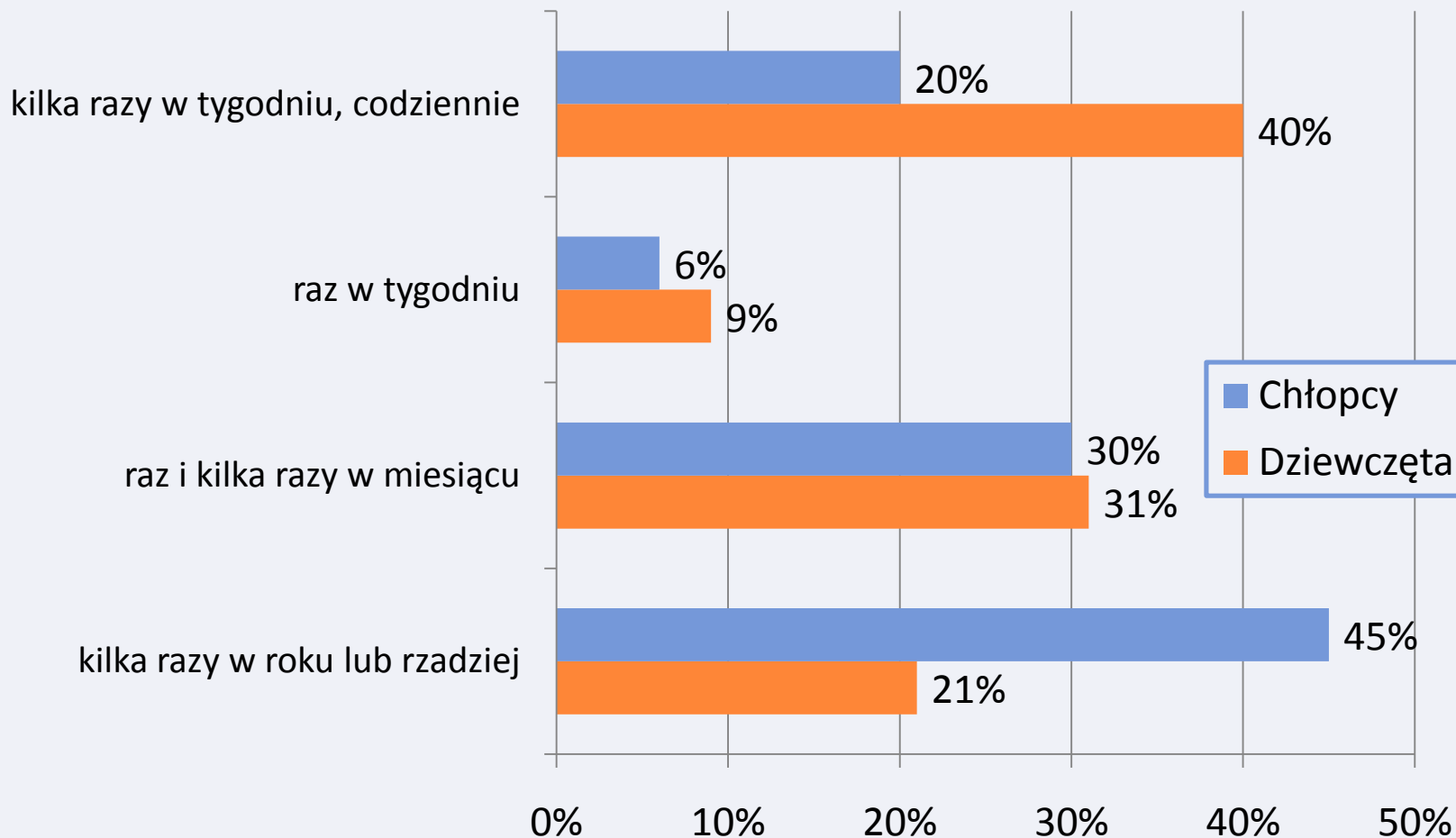
Badani ogółem=100%=1468

- codziennie
- kilka razy w tygodniu
- raz w tygodniu
- co najmniej raz w miesiącu
- kilka razy w roku i rzadziej

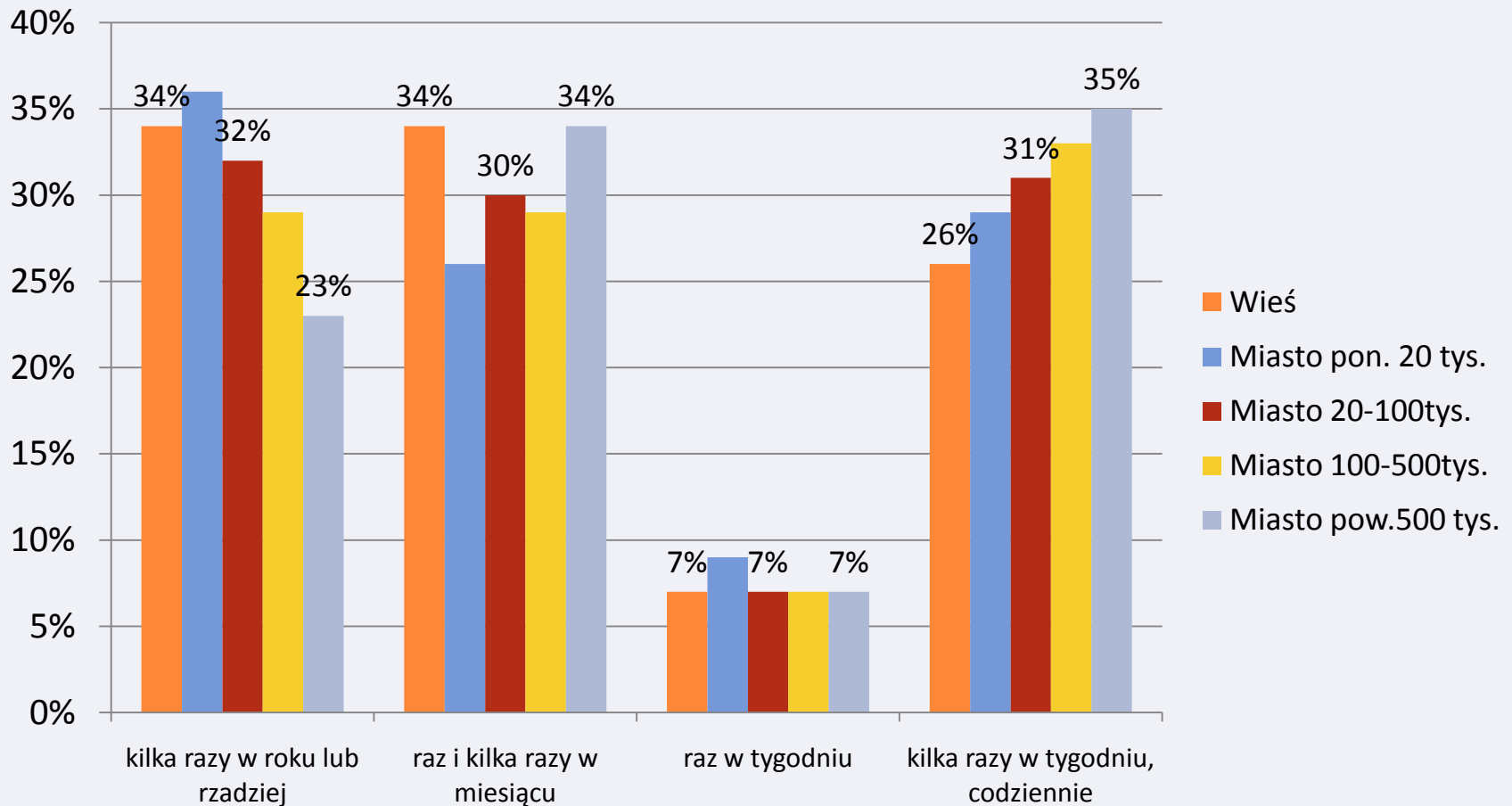
Czytanie książek w budżecie czasu wolnego

N=100%=1468

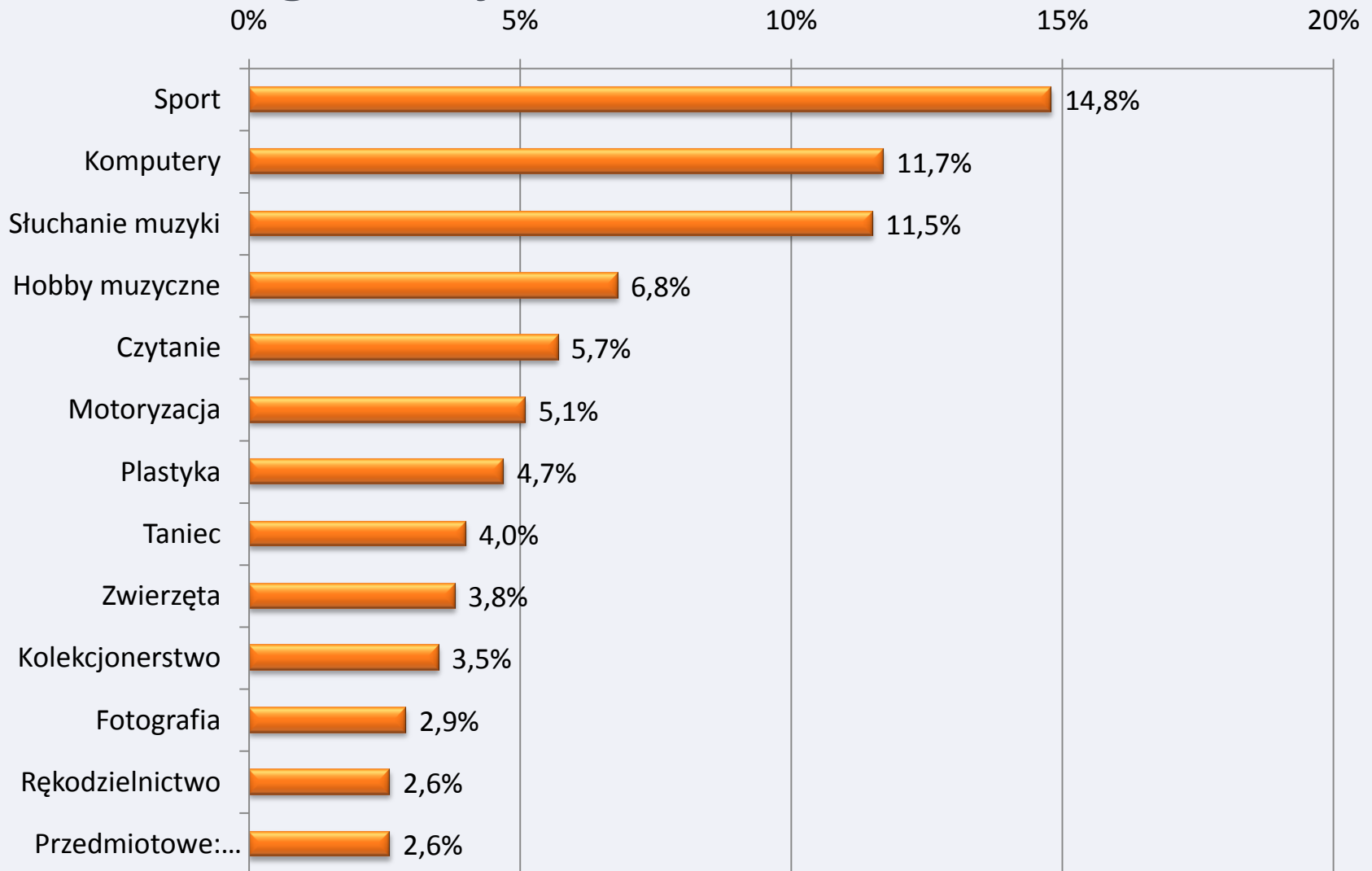
Miejsce zamieszkania nastolatków a czytanie książek w budżecie czasu wolnego

N=100%=1468

Najpopularniejsze hobbies polskich gimnazjalistów

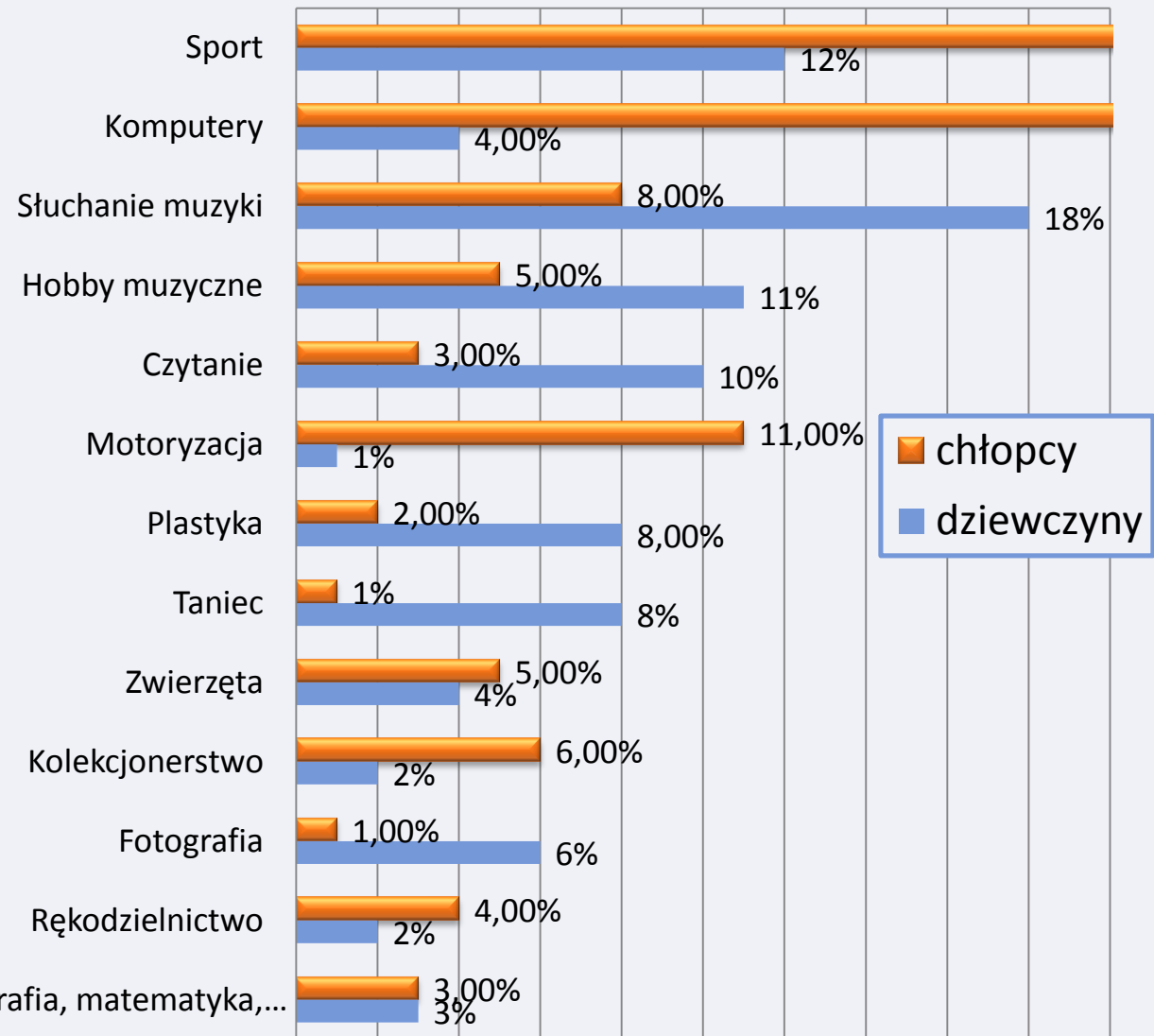
N=100%=1312

Płeć a najpopularniejsze hobbies polskich gimnazjalistów

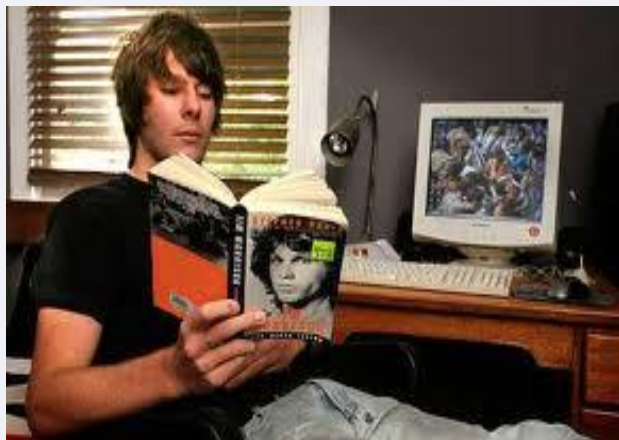
Badani ogółem=100%=1312

0% 2% 4% 6% 8% 10% 12% 14% 16% 18% 20%

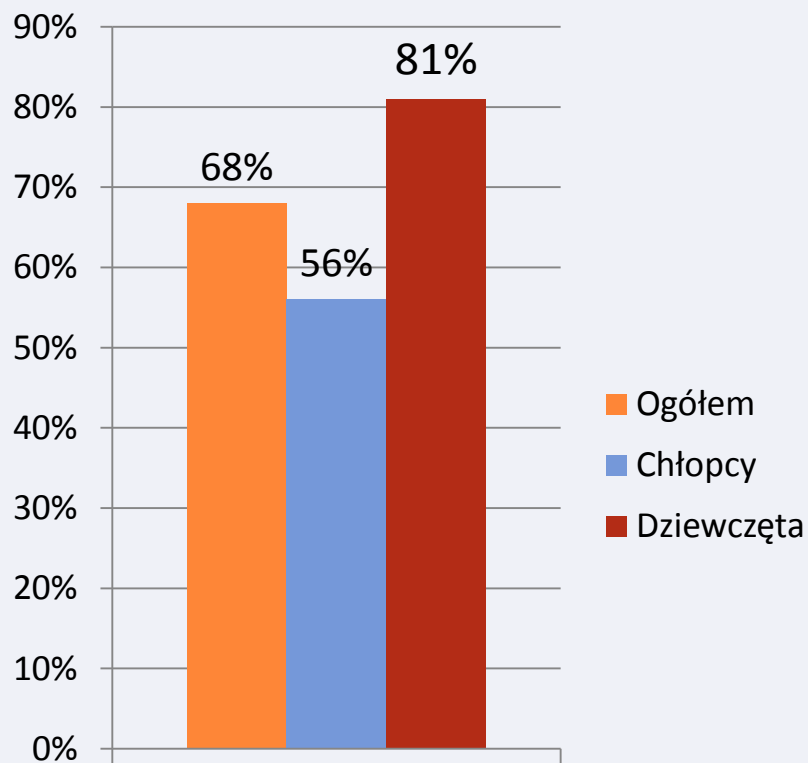

Przedmiotowe: biologia, geografia, matematyka,...

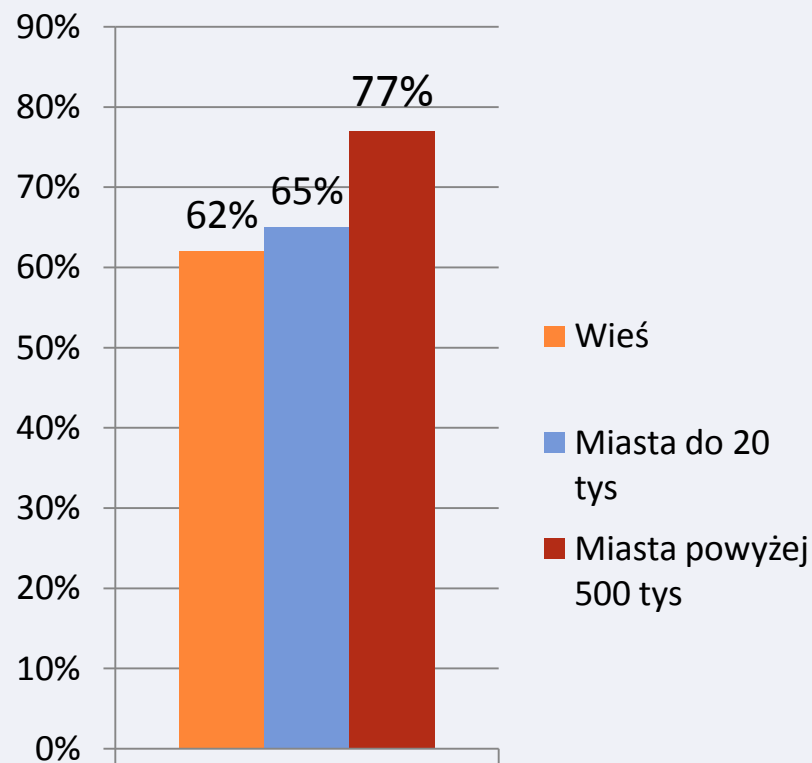
Aktywność czytelnicza w sytuacji szkolnego przymusu i w czasie wolnym

Płeć i miejsce zamieszkania gimnazjalistów a czytanie książek w czasie wolnym (w ciągu 8 miesięcy, od września do maja 2010 r.) a N=100%=1472

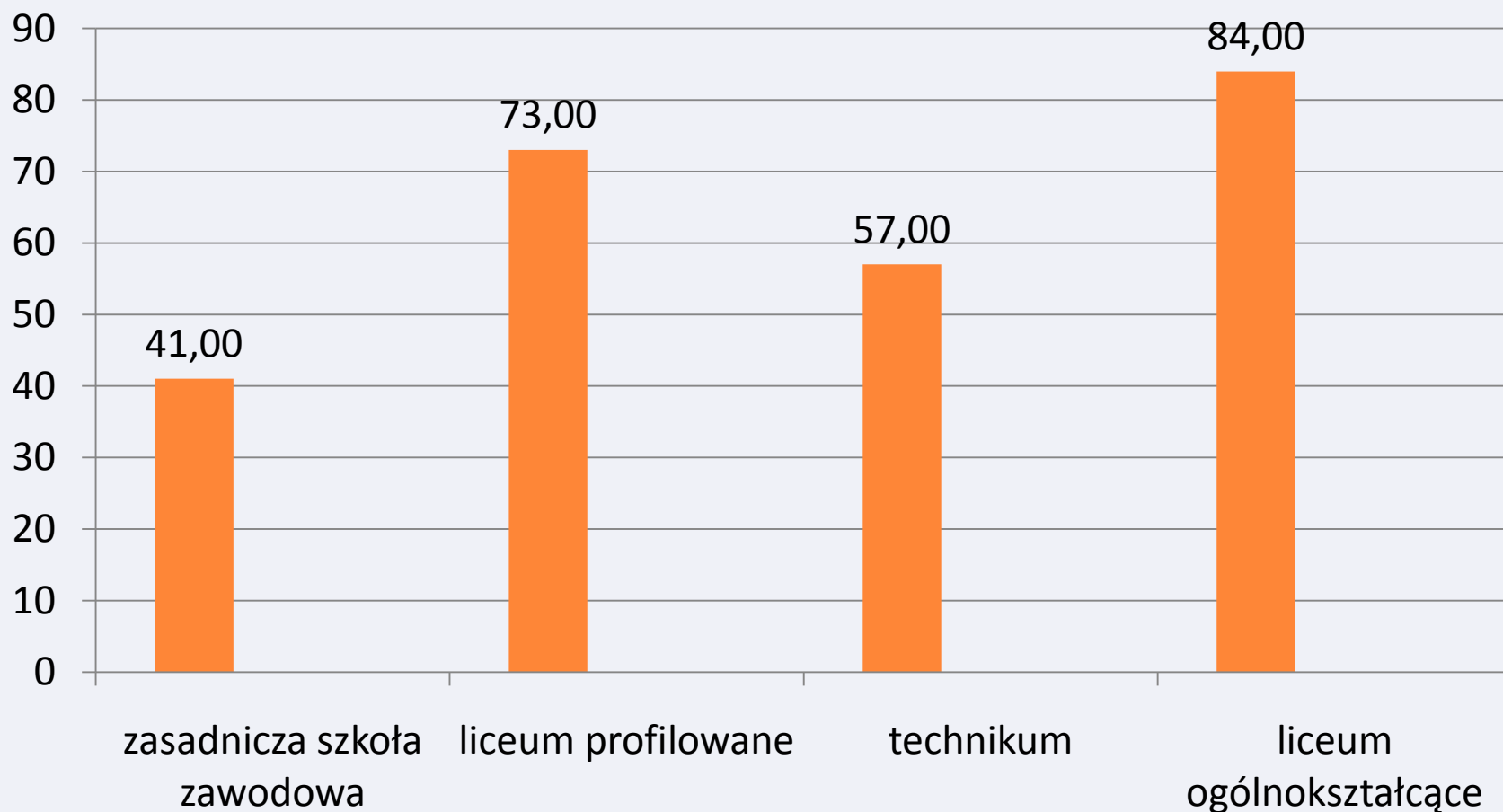

Czytają książki w czasie wolnym

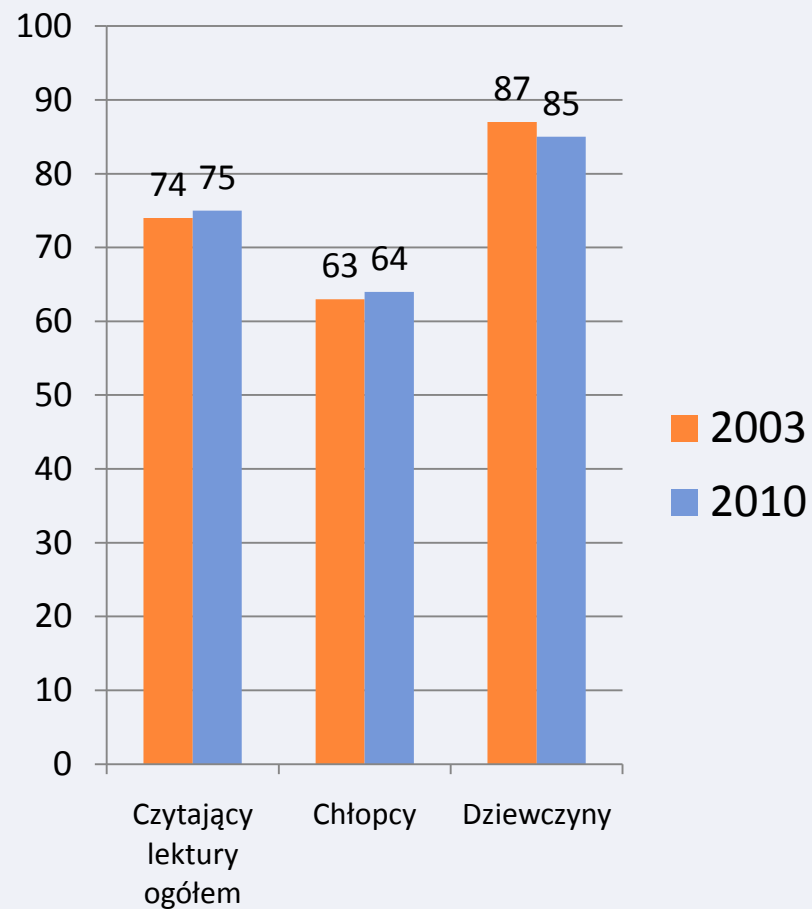
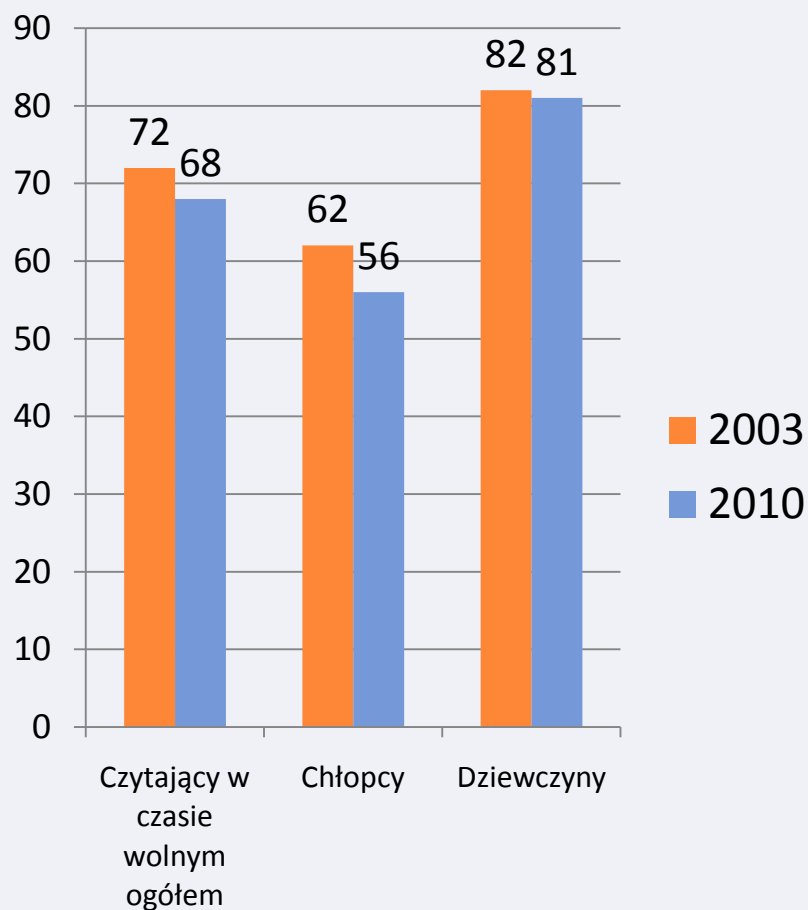

Czytają książki w czasie wolnym

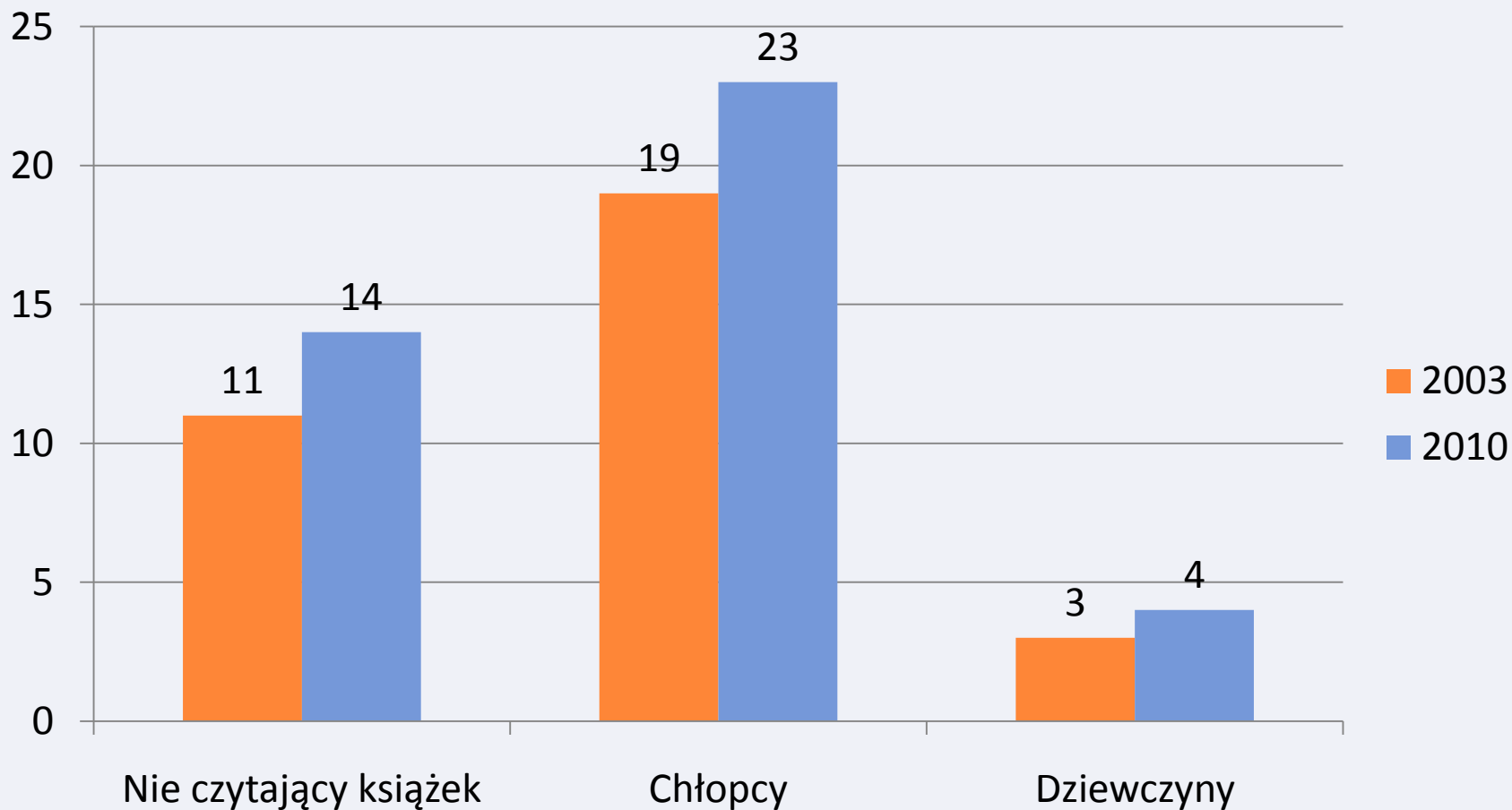
Gimnazjaliści czytający książki w czasie wolnym (w ciągu 8 miesięcy, od września do maja 2010) (w %) a typ szkoły, w której planują dalszą naukę N=100%=1425

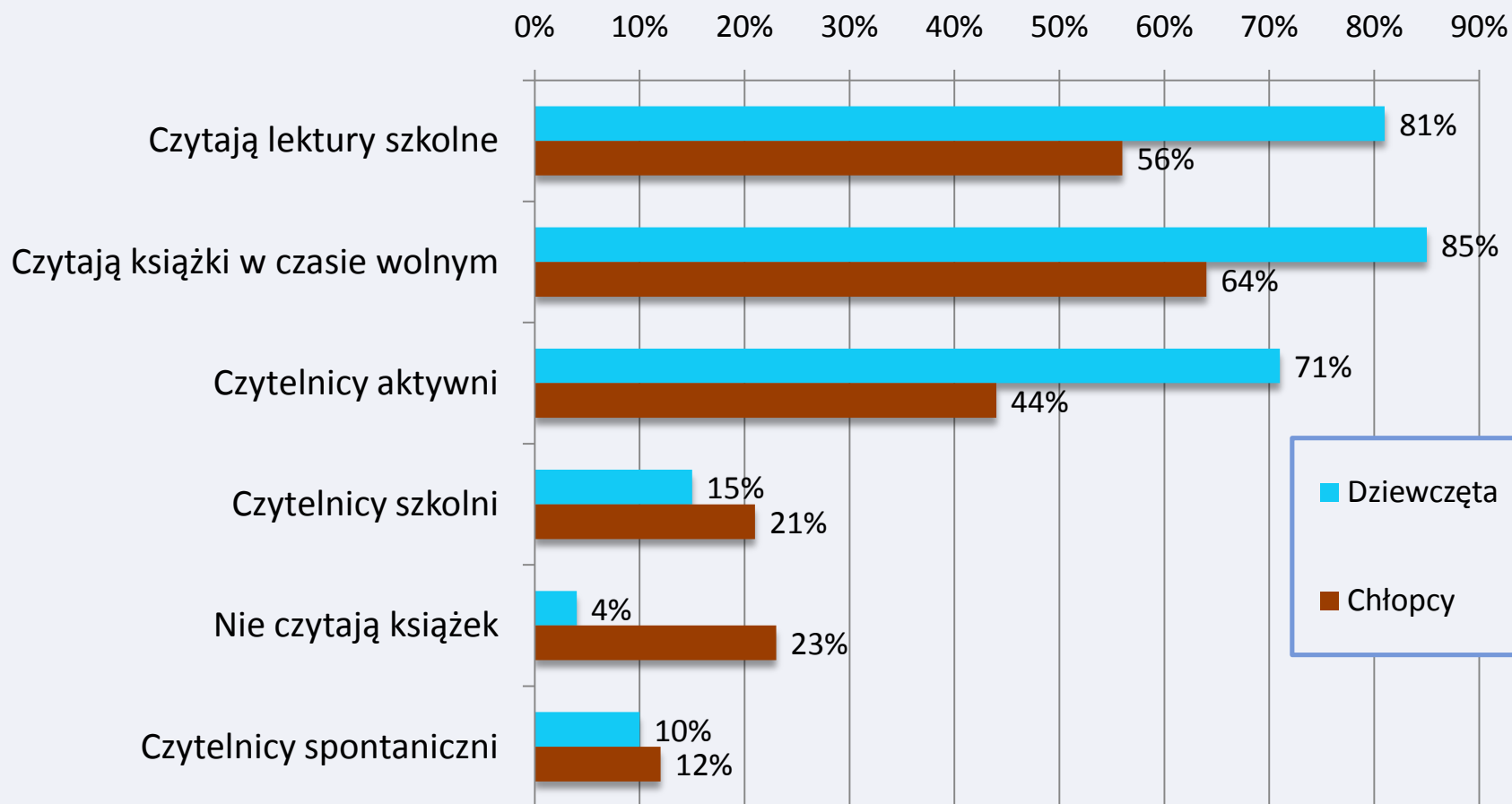
Trendy w aktywności czytelniczej gimnazjalistów badanie w 2003 r. (N=1394) i w 2010 r. (N=1472) (w%)

Gimnazjaliści poza lekturą książkową- nie czytali książek w trzeciej klasie gimnazjum w czasie wolnym i z obowiązku szkolnego (w %) badanie w 2003 r. (N=1394) i w 2010 r. (N=1472)

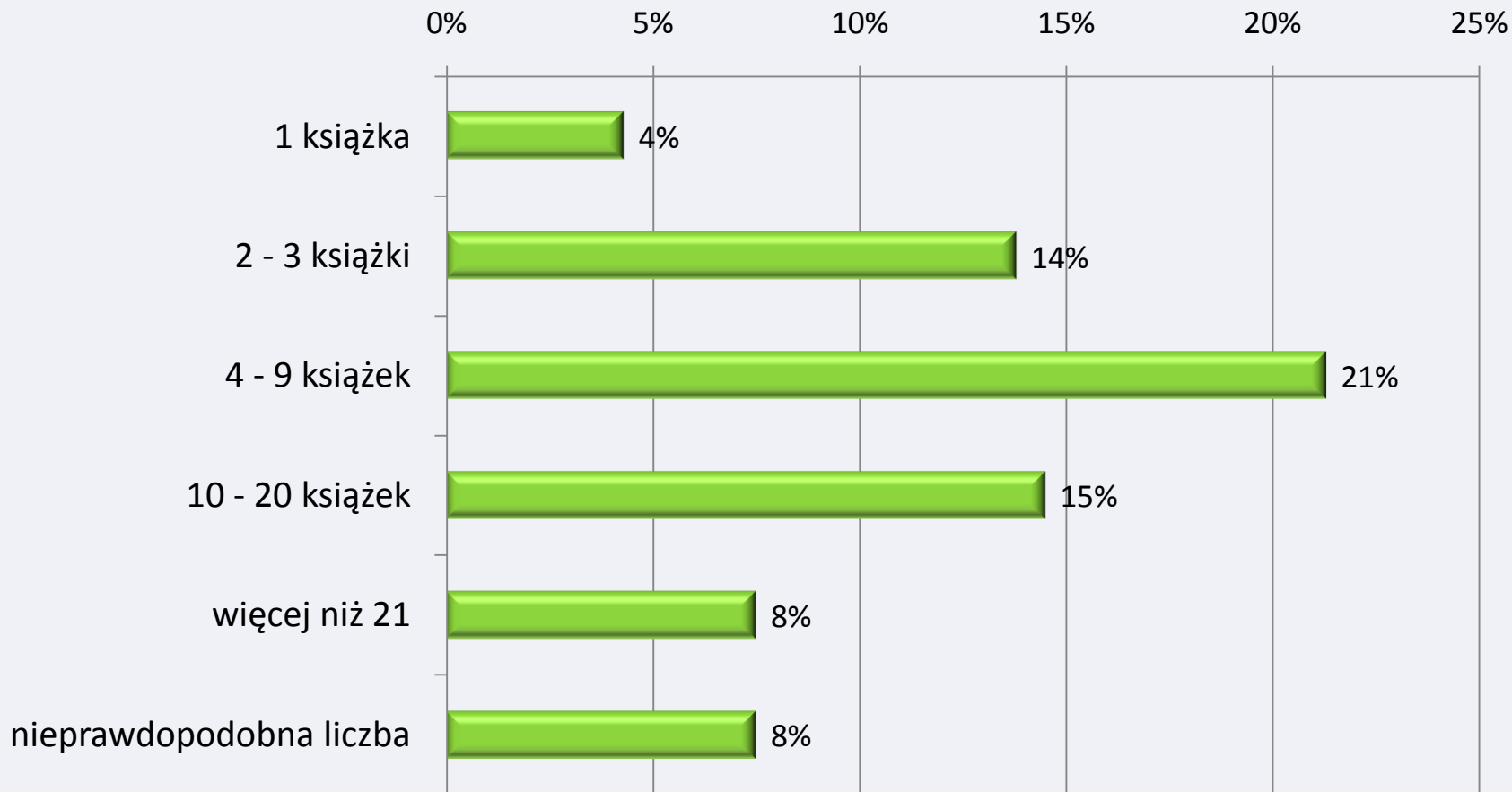

Płeć gimnazjalistów a aktywność czytelnicza w ramach obowiązku szkolnego oraz poza szkołą N=100%=1472

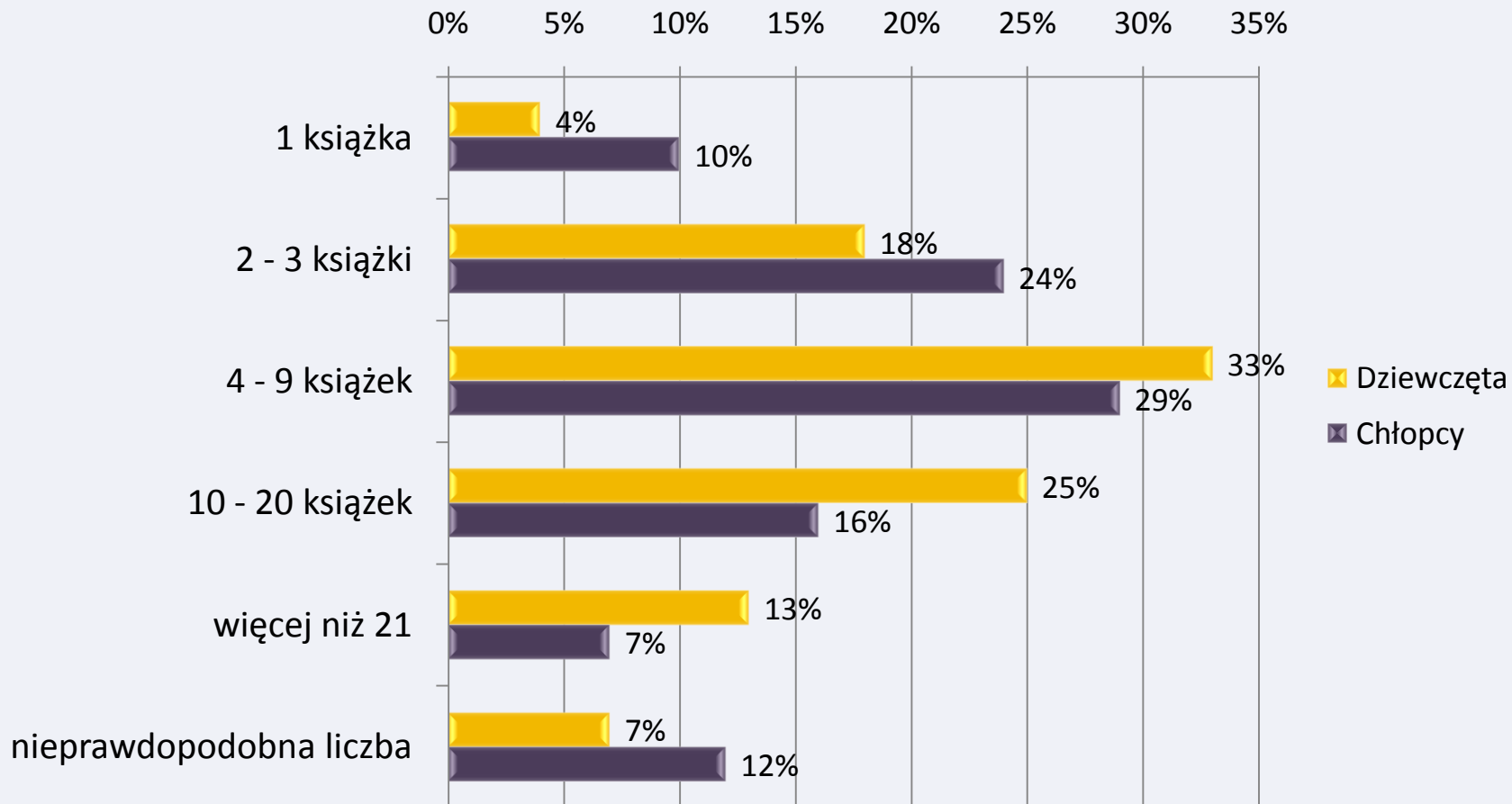
Liczba książek czytanych w czasie wolnym (w ciągu 8 miesięcy, od września do maja 2010 r.)

N=100%=1472

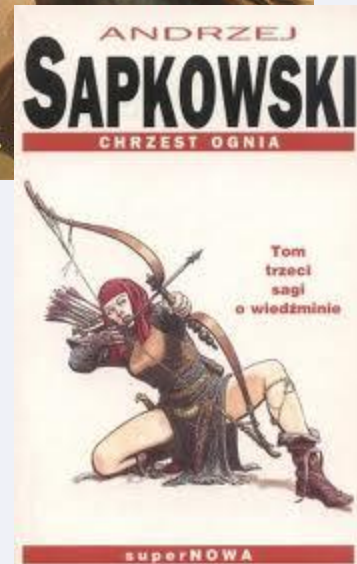
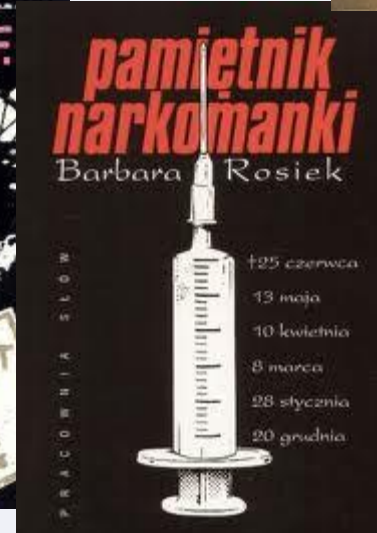
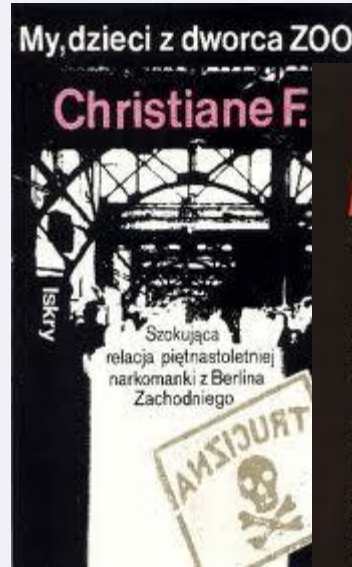
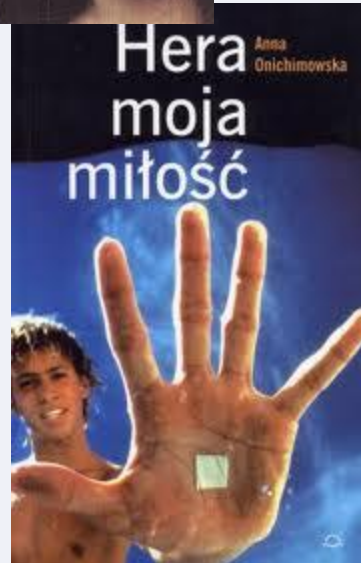
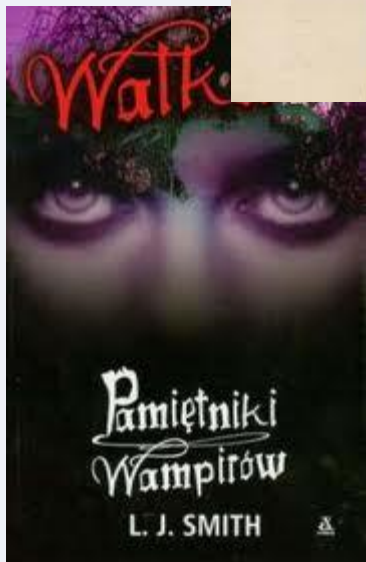

Płeć czytelników a liczba książek czytanych w czasie wolnym

N=100%=999

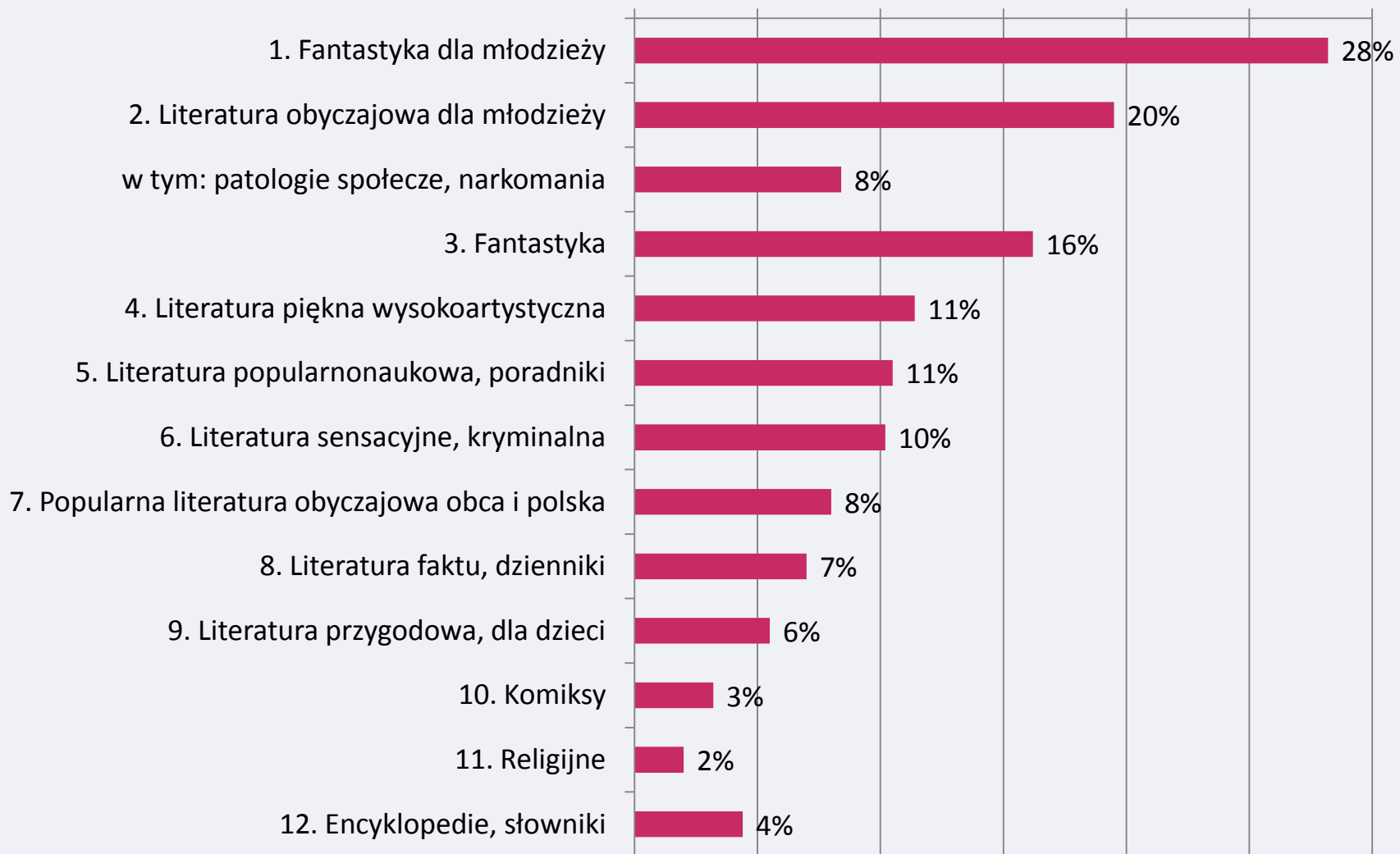
Wybory lekturowe czasu wolnego

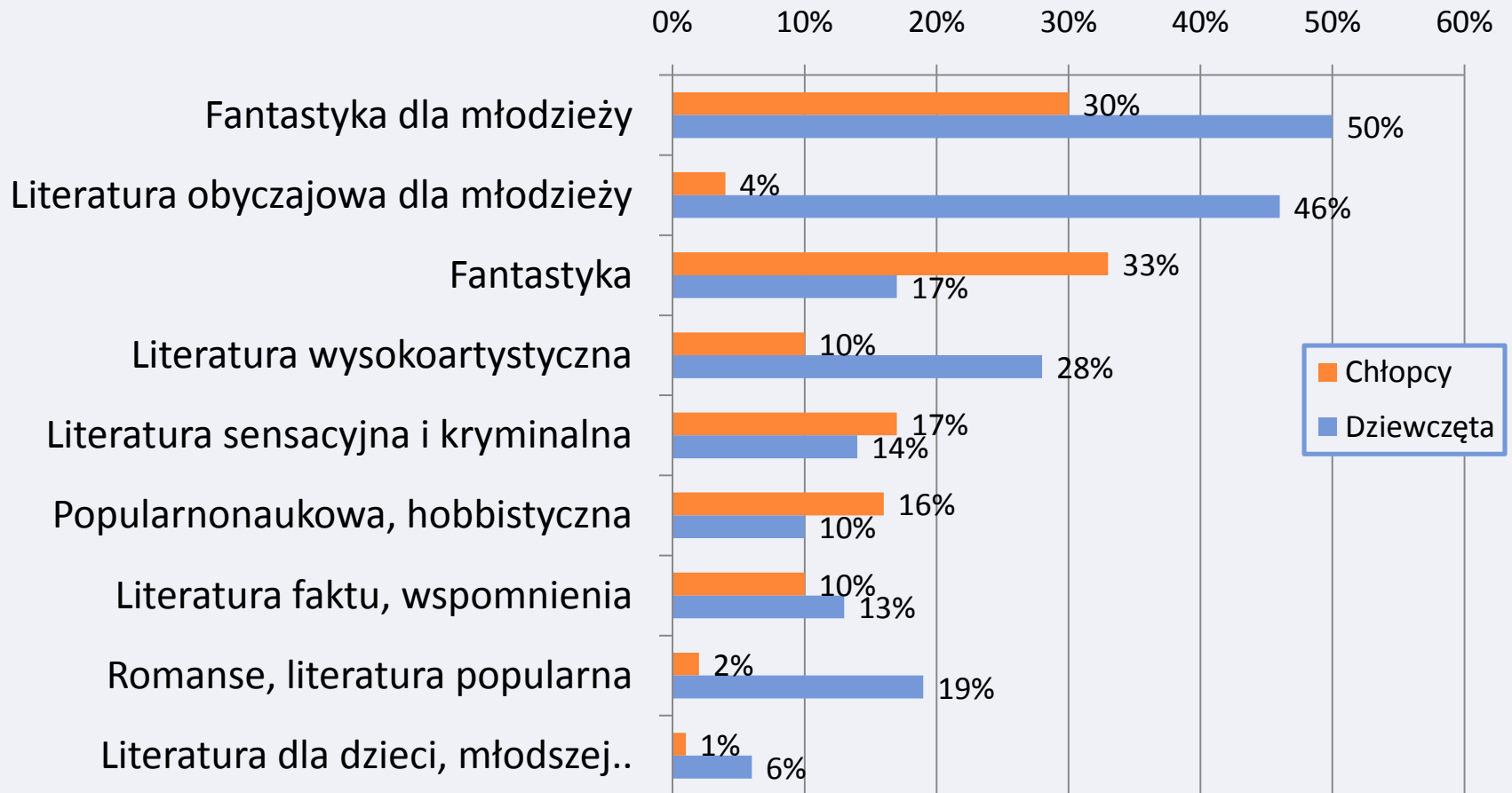
Typy książek czytanych w czasie wolnym

N=1472

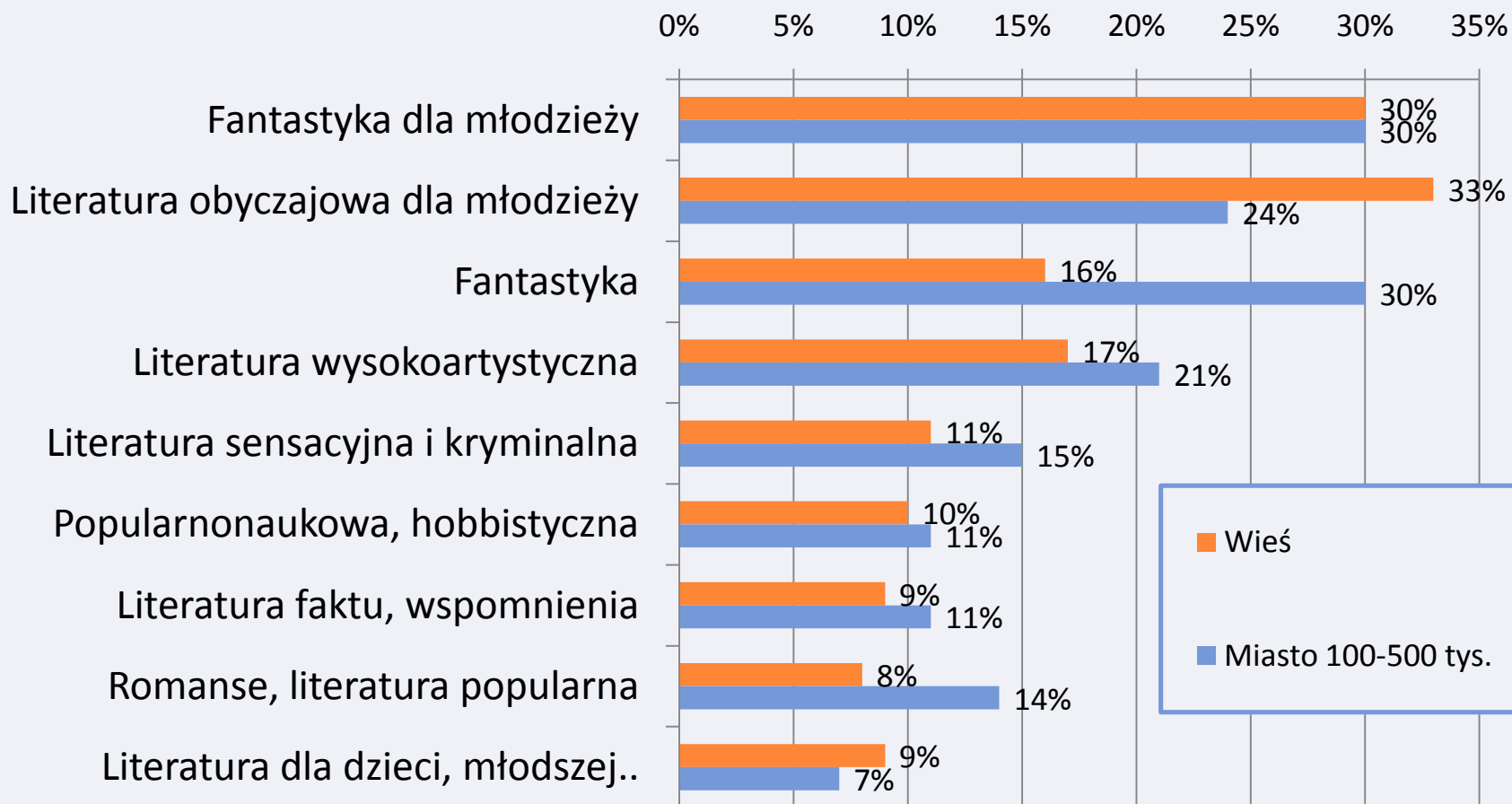
0% 5% 10% 15% 20% 25% 30%

Płeć nastoletnich czytelników a wybory lekturowe w czasie wolnym N=100%=1003

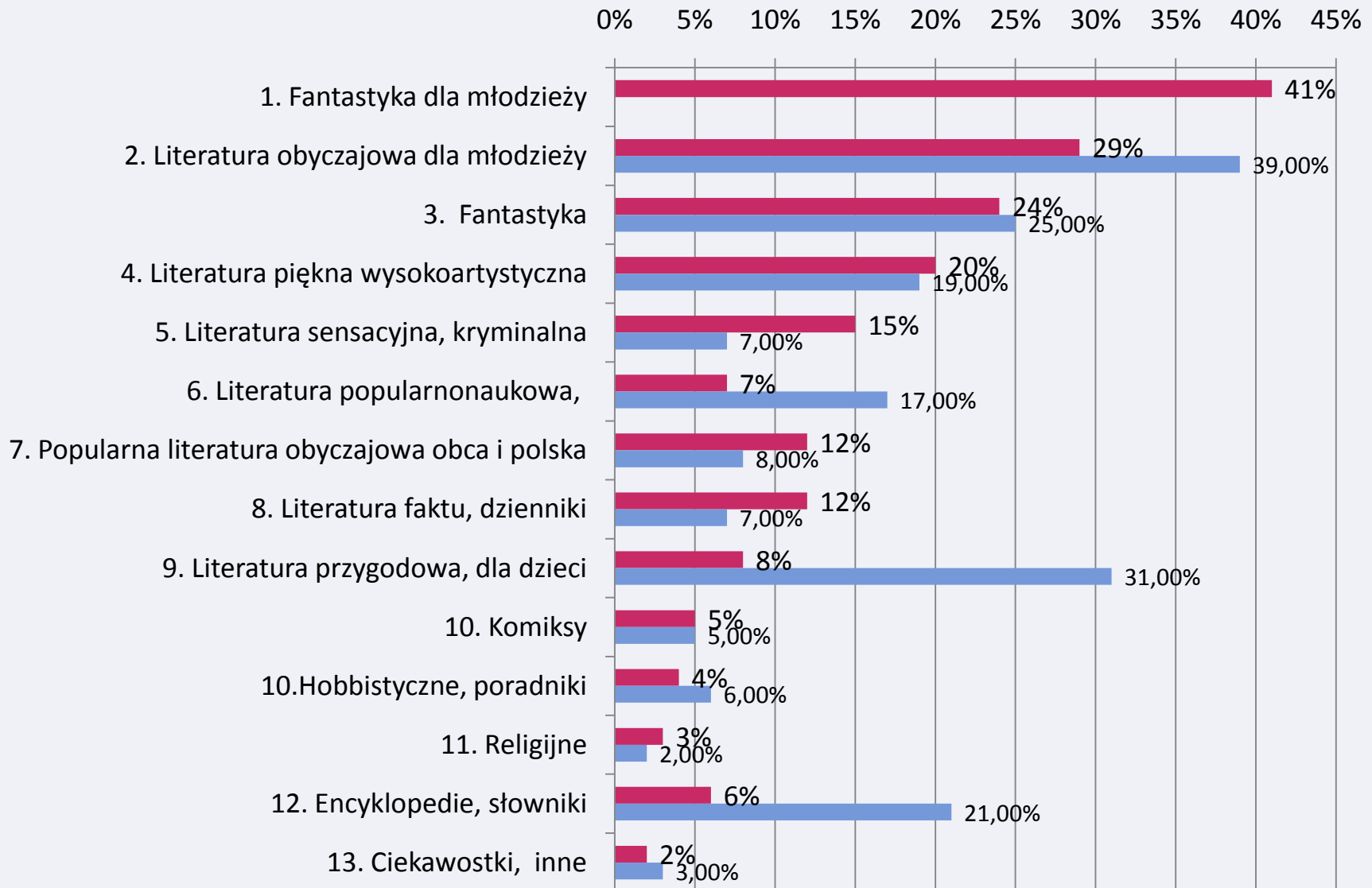

Wybrane miejsce zamieszkania czytelników a wybory lekturowe w czasie wolnym a N=100%=1003

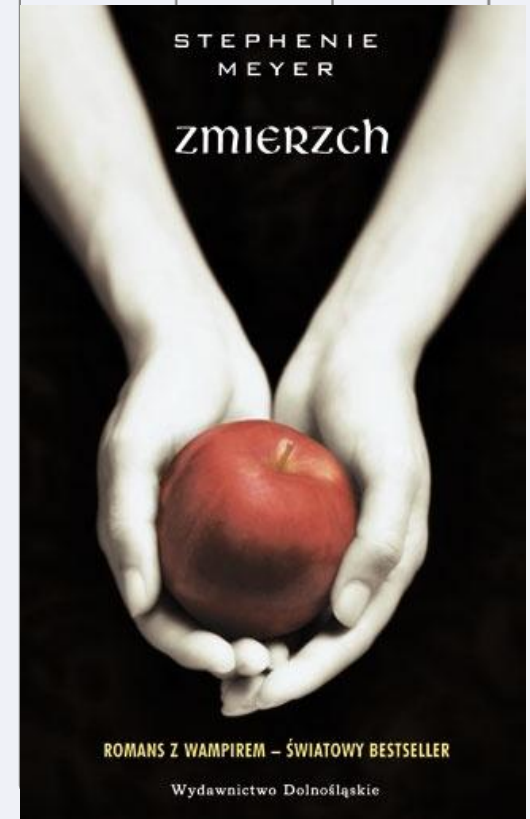
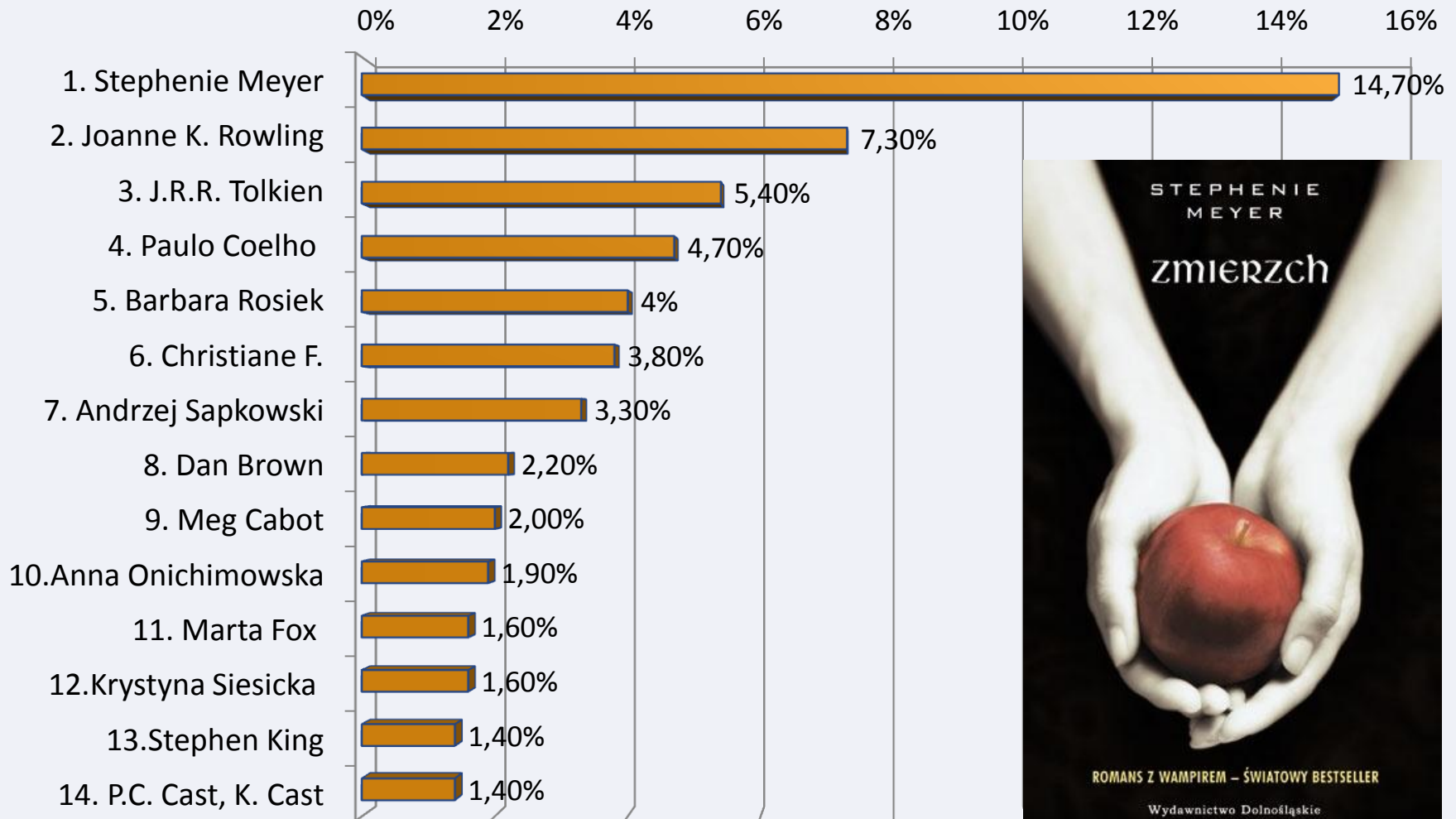
Zmiany w typach książek czytanych w czasie wolnym

badanie 2010 r., N=946; badanie 2003 r., N=1003

Najpopularniejsi autorzy

N=100%=1472

Przyjemność czytania

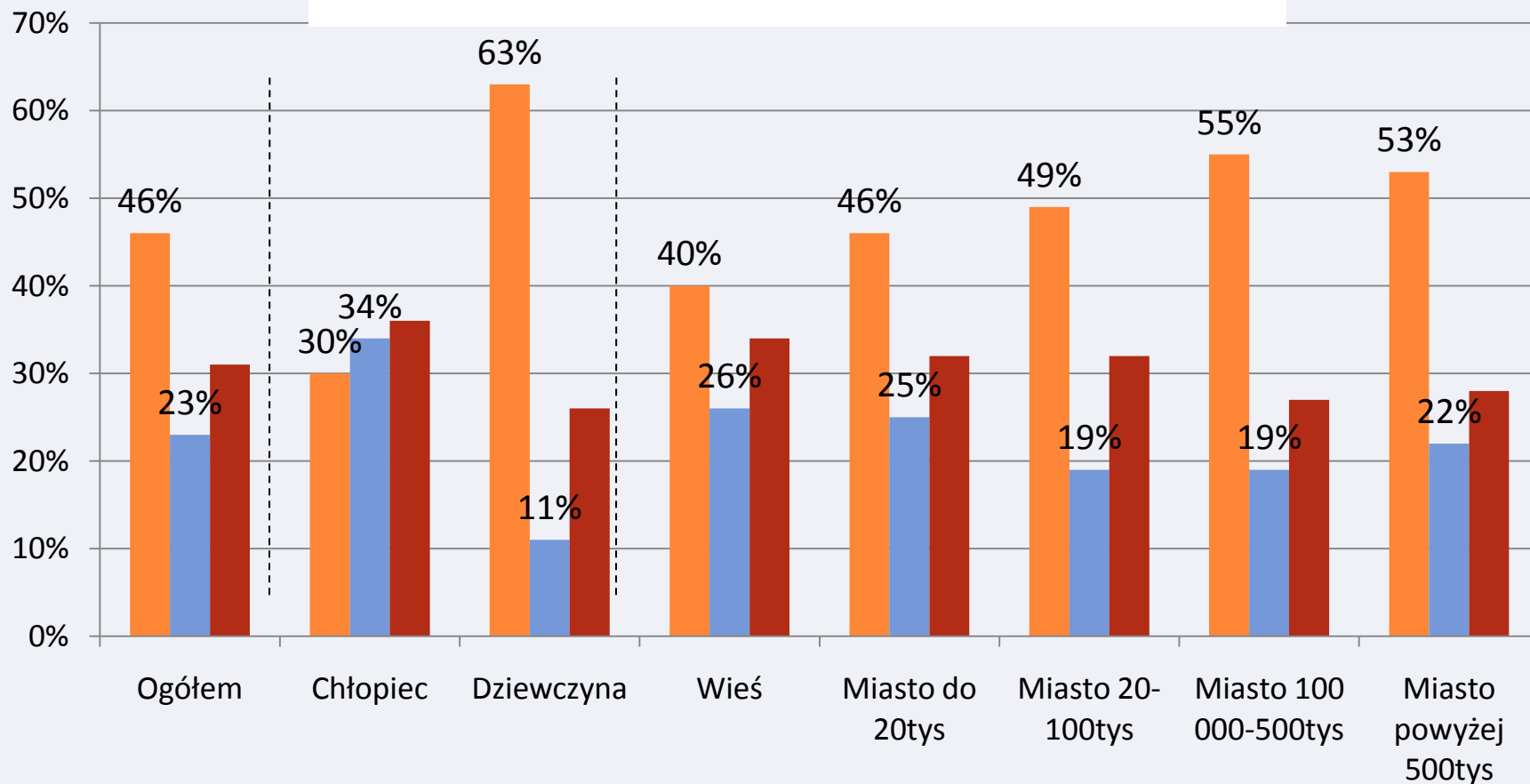

Płeć i miejsce zamieszkania gimnazjalistów a przyjemność czytania

Czy lubisz czytać książki?

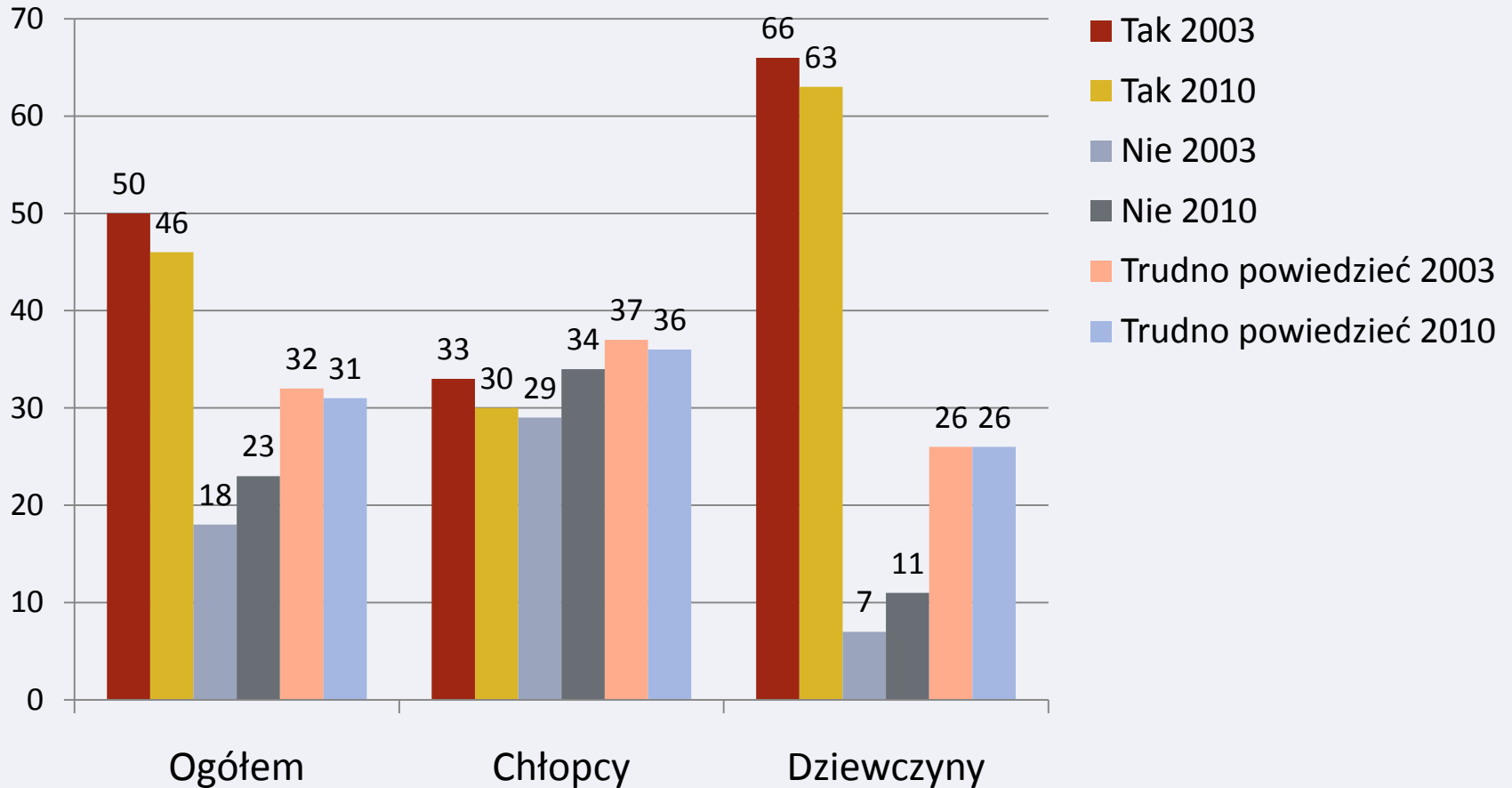
N=100%=1472

Tak Nie Trudno powiedzieć

Czy lubisz czytać?

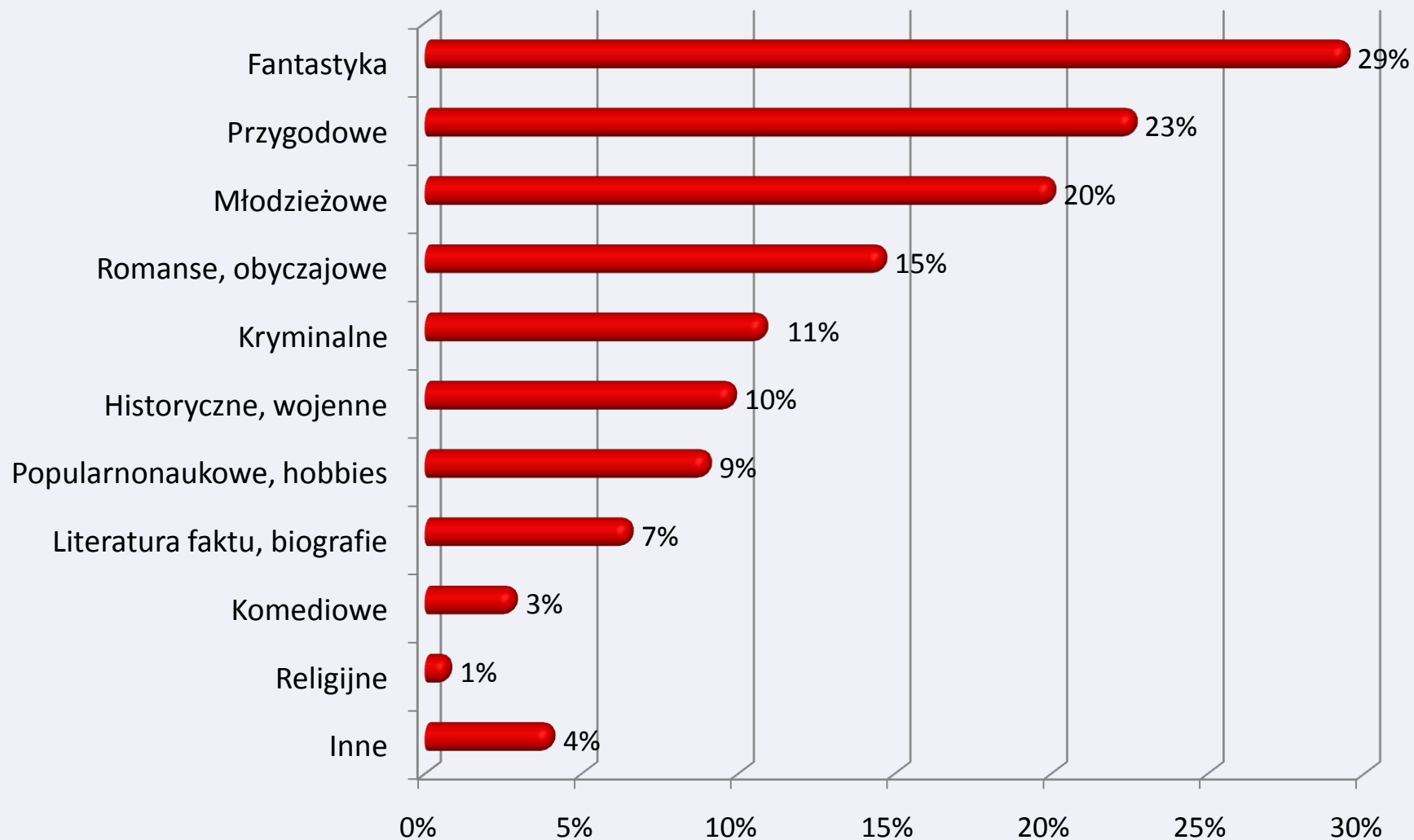
Wyniki z badania (w %) w 2003 r. (N=1392) i w 2010 r. (N=1472)

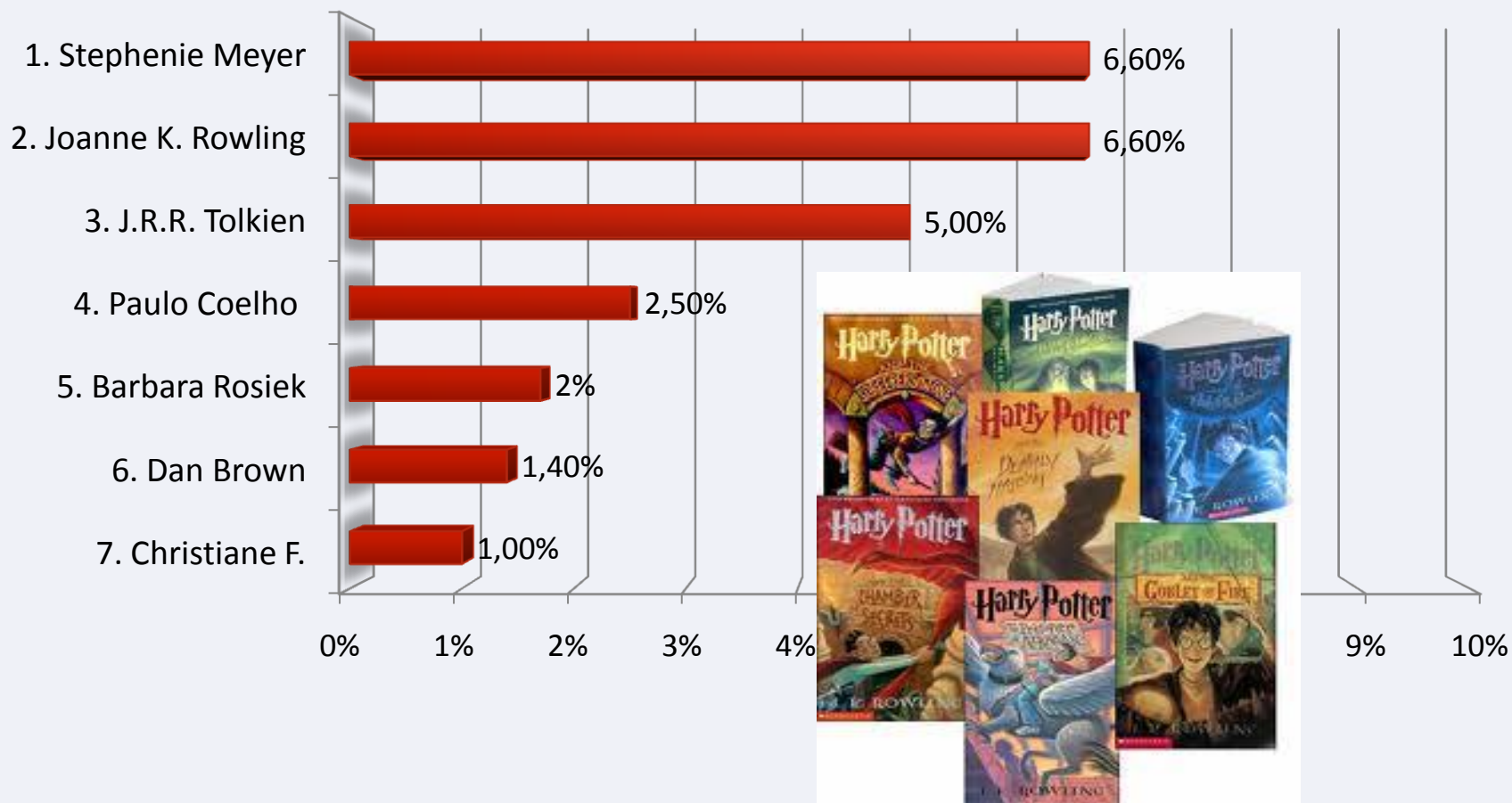
Typy książek lubianych według wskazanych tytułów i autorów N=680

Kategorie i typy książek lubianych wskazane przez uczniów N=680

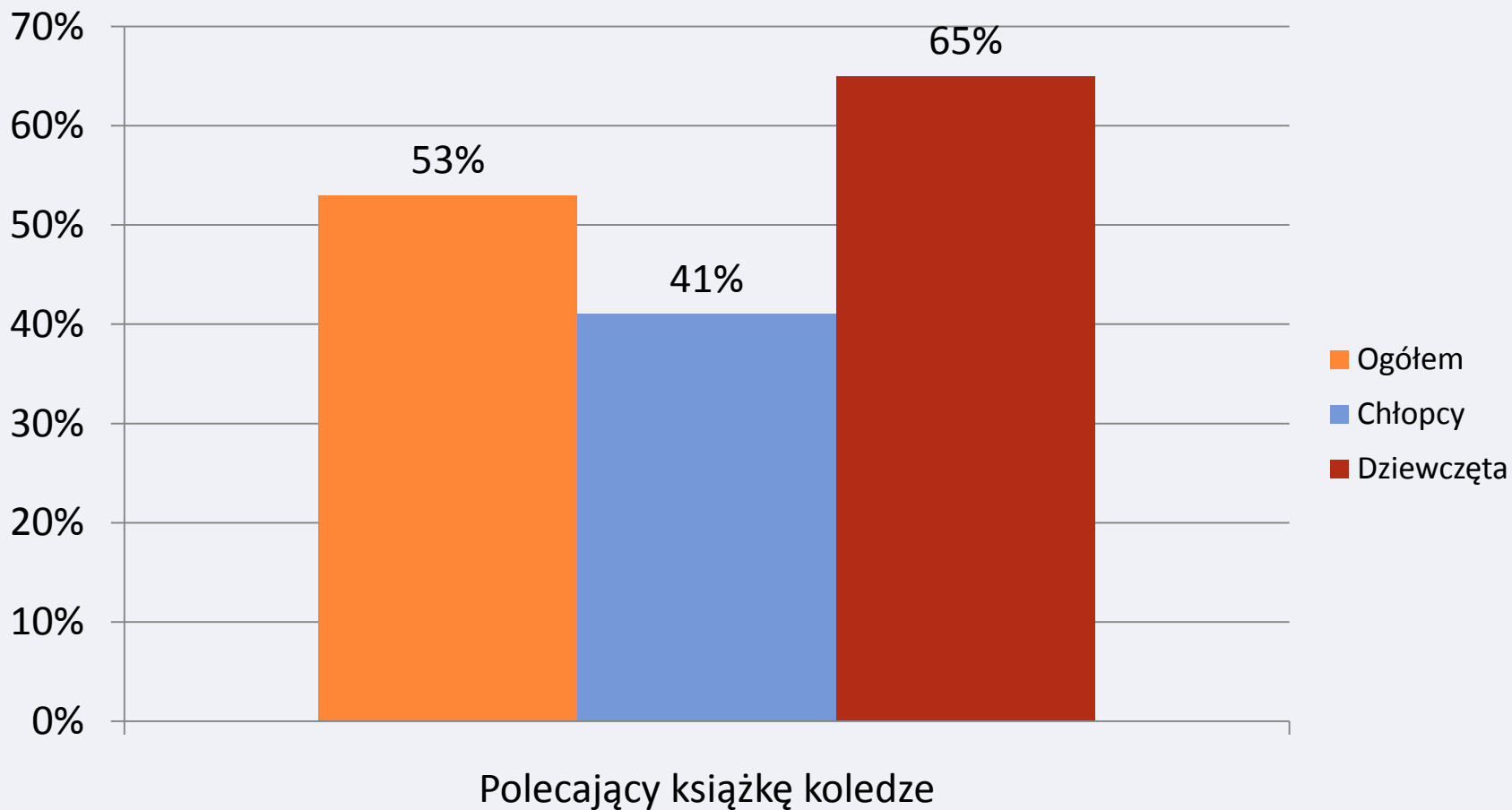
Ulubieni autorzy $N=100\%=1472$

Rekomendacje lekturowe

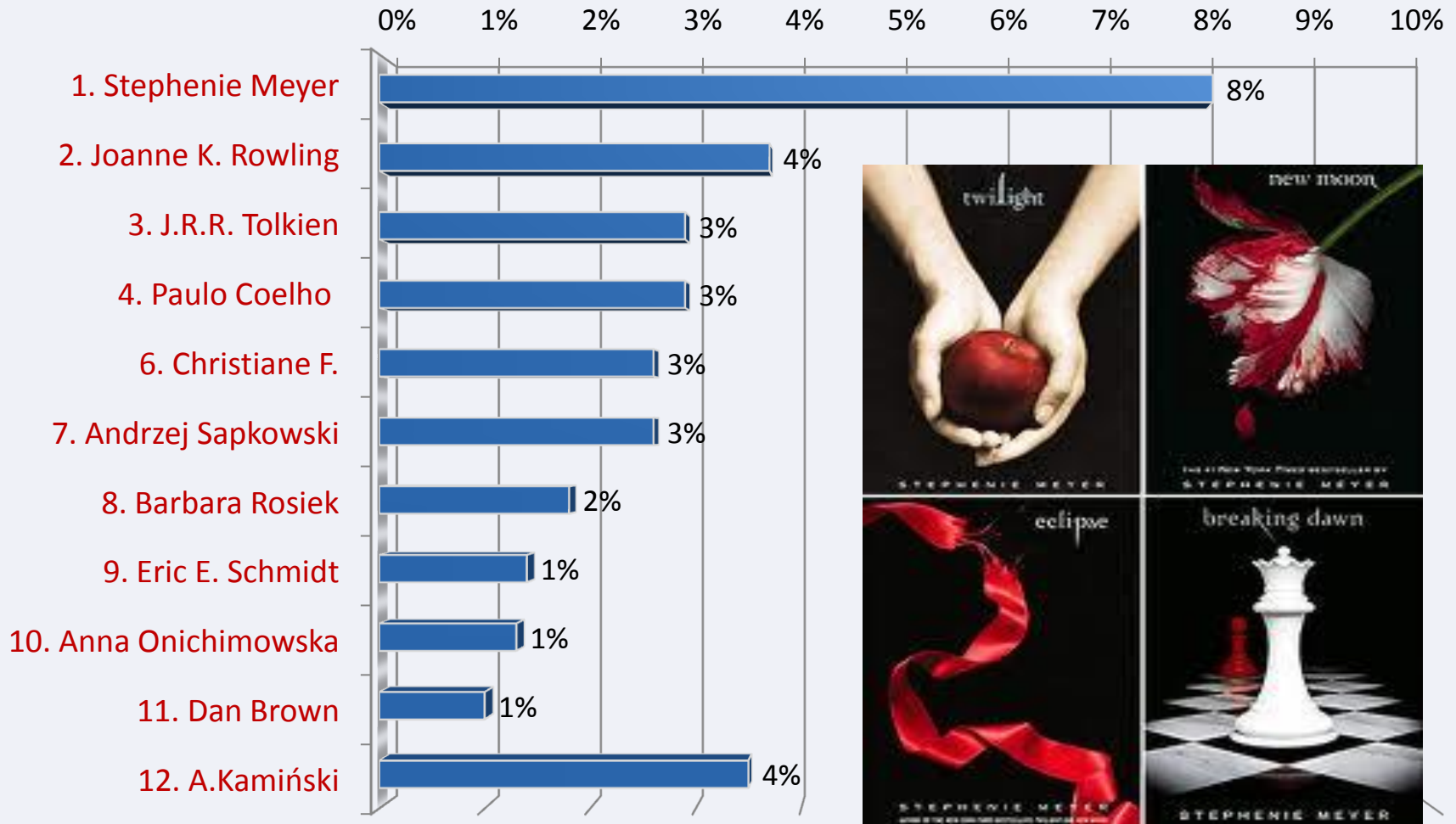
- Czy jest tak książka/i, którą/e chciałbyś polecić koledze/koleżance do przeczytania?

Książki polecane rówieśnikom i przypisywane im cechy i wartości

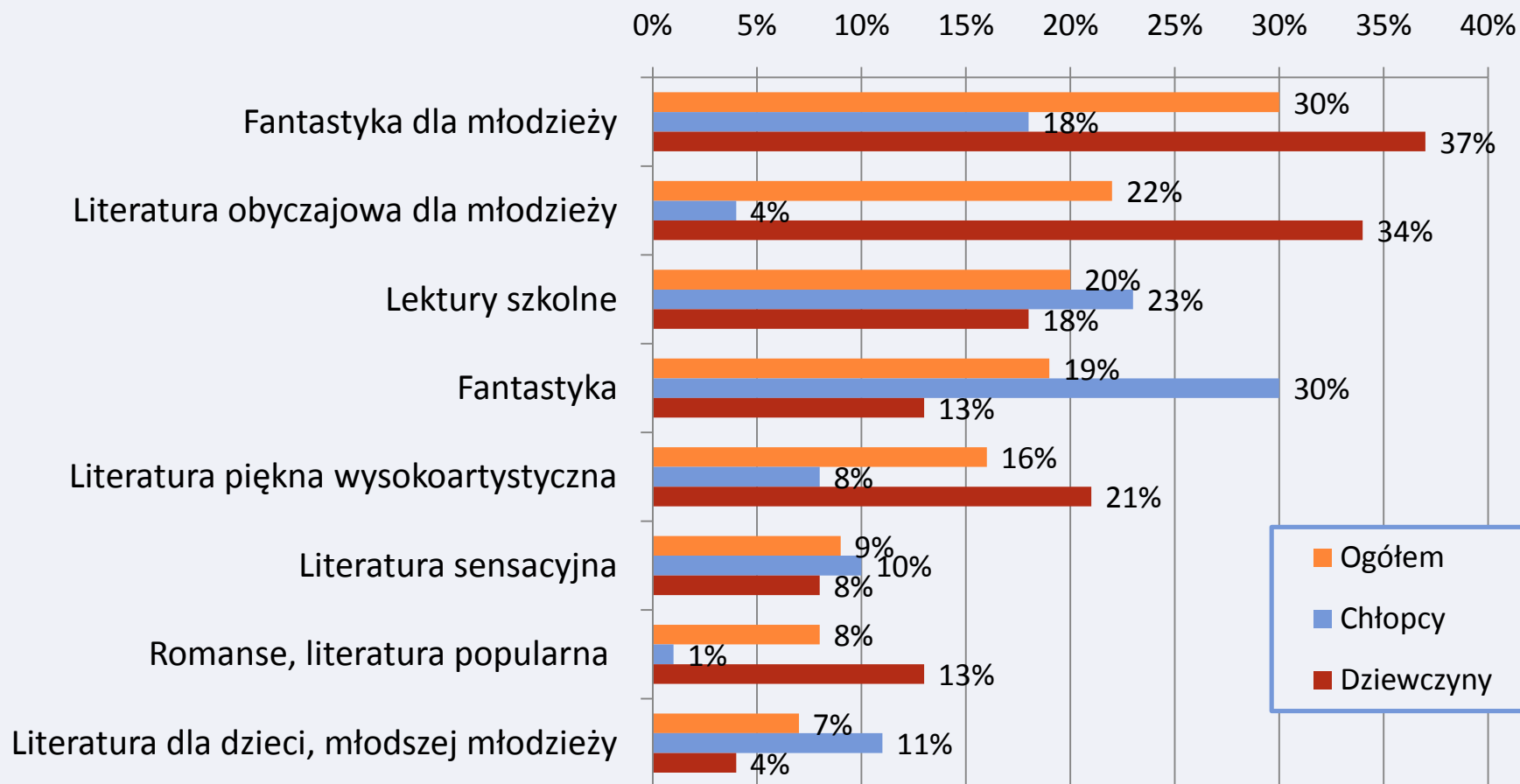

Najczęściej poleceni autorzy

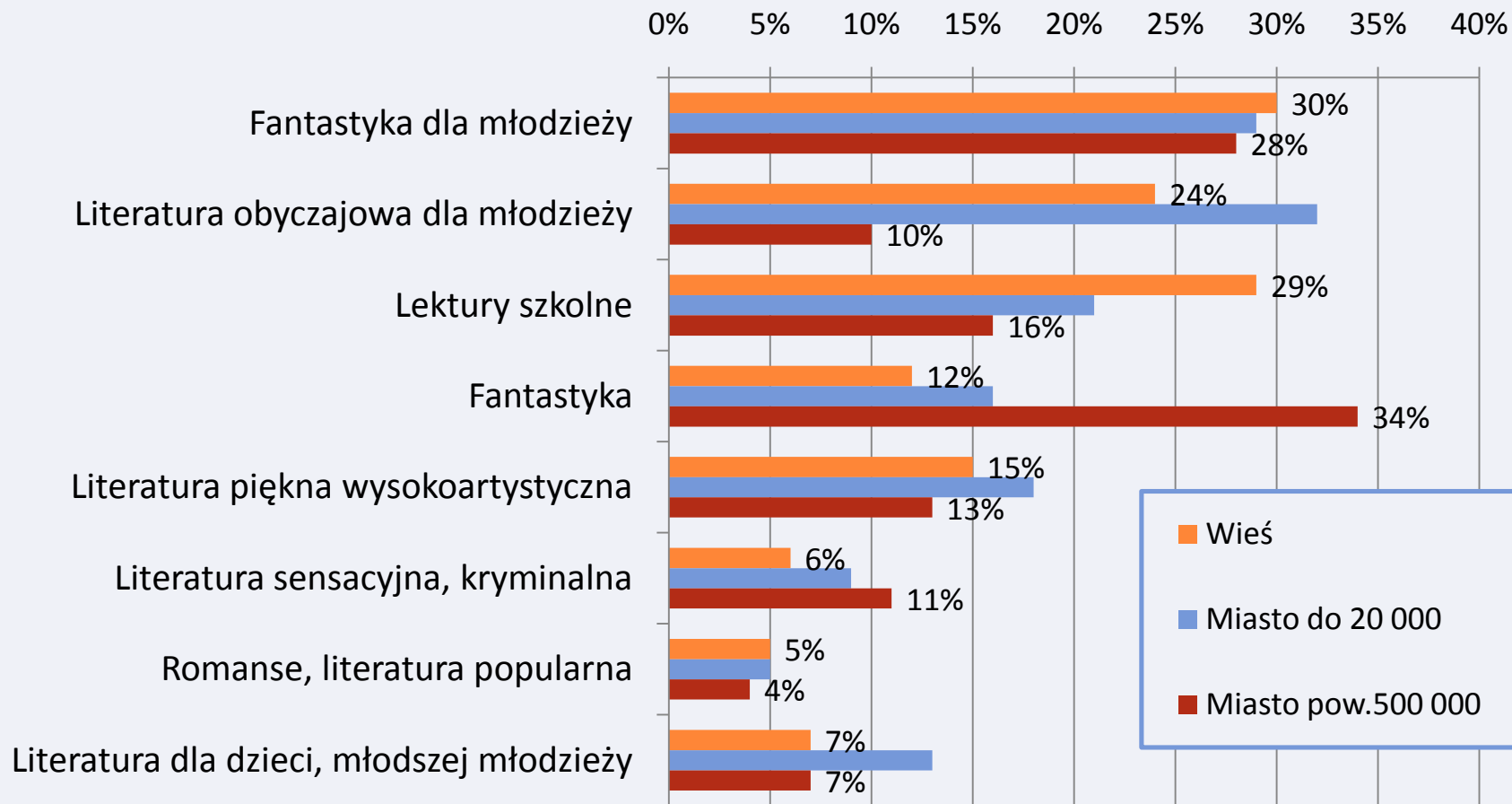
N=100%=1472

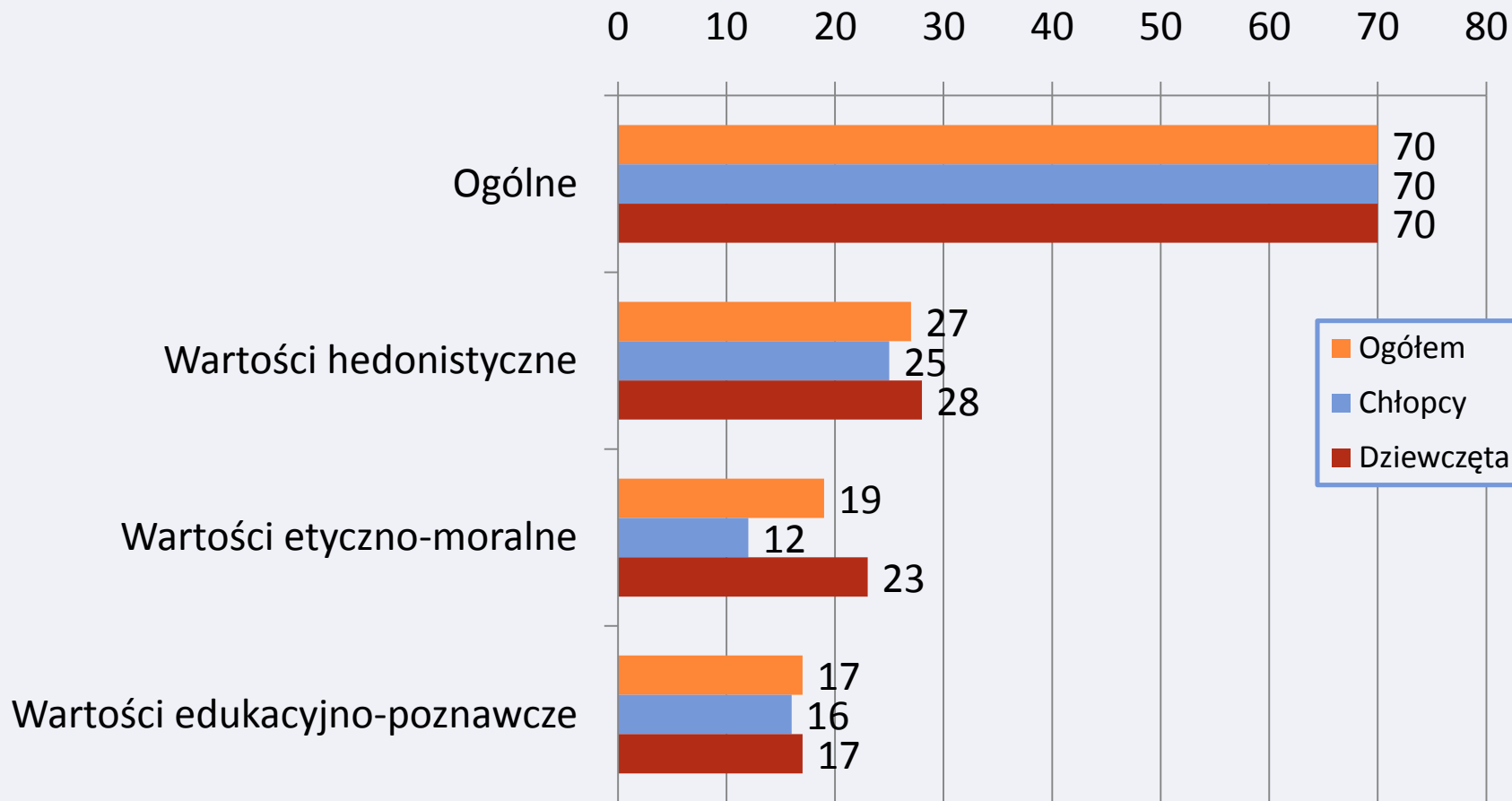
Płeć gimnazjalistów a książki najczęściej polecane N=770

Wybrana miejscowość, w której znajduje się gimnazjum a książki najczęściej polecane N=770

Płeć rekomendujących książki a wartości i cechy przypisane polecanym książkom (w %) N=100%=770

Książki cenione i czytane w czasie wolnym - dwa podstawowe nurty w spontanicznych lekturach gimnazjalistek :

- Romans z wampirem, fantastyczna wyprawa, nieprawdopodobne przygody
- *„Najchętniej czytam miłosne dramaty, które skrywają tajemnicę: saga Zmierzch jest o miłości, która musi przetrwać, daje ona zastrzyk adrenaliny, przenosi w inny, piękny, tajemny, mroczny świat”*
- *„Zmierzch – czyta się bardzo płynnie, jest raczej dla dziewczyn i opisuje piękną, ale niemożliwą w realistycznym świecie miłość”*
- Problemy dorastania, młodzieńcza miłość, trudne relacje w rodzinie, dramat narkomana, moralne przestanie
- *„Lubię książki fantastyczne, horrory oraz takie, które zawierają prawdziwą historię i nas w pewien sposób pouczają, bardzo mi się podobała książka „Pamiętnik narkomanki” ponieważ można w niej zobaczyć co narkomani czują oraz skłania do refleksji na ten temat.”*

Fantastyczna przygoda, tajemnicza wyprawa, wielka przyjaźń, humor i satyra – chłopięce fascynacje

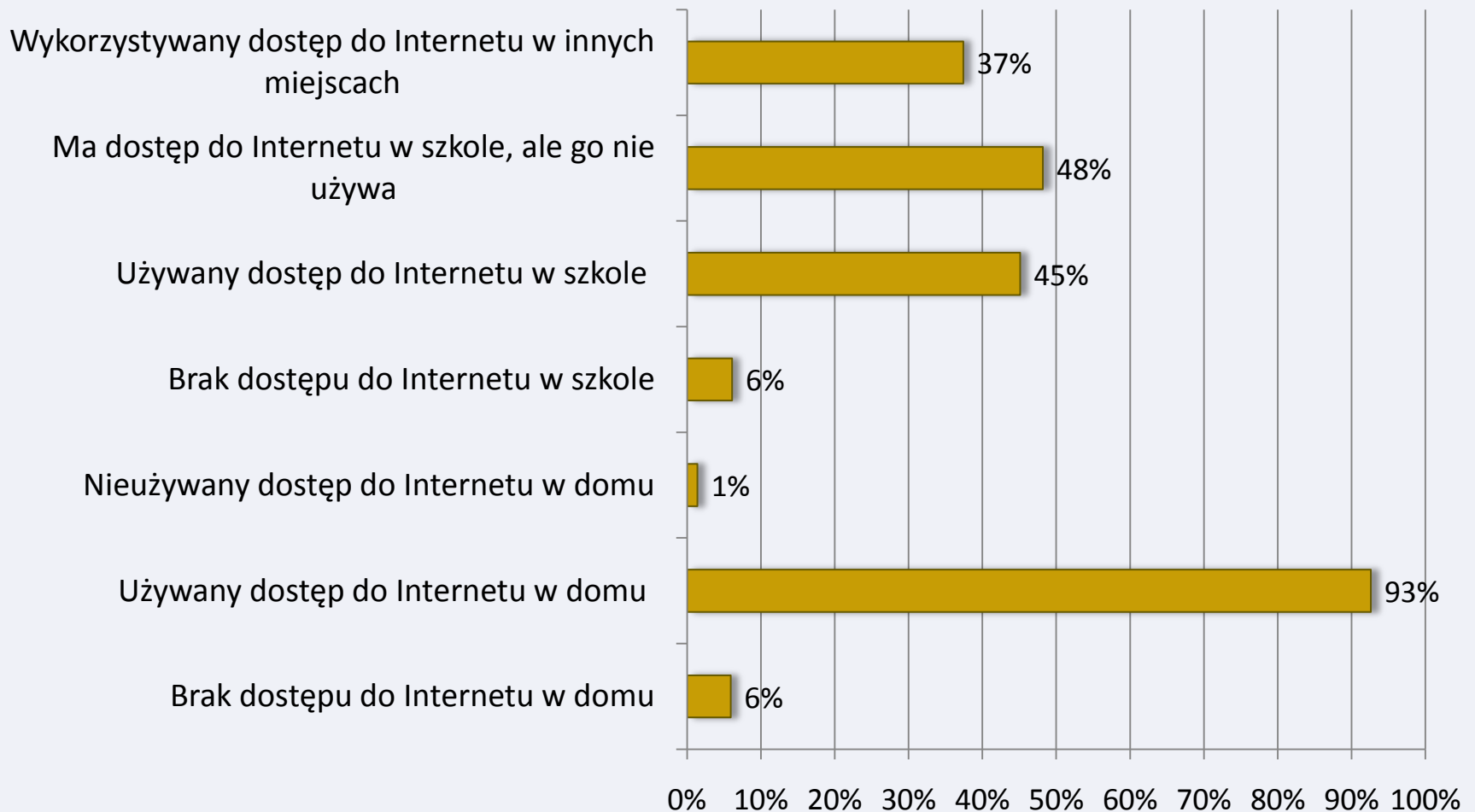
- *Najchętniej czytam fantastykę z dużą ilością humoru. Jedną z moich ulubionych książek jest książka Pratchetta: „Tylko ty...; Nie gardzę także książkami o tematyce wojennej jak np.. książki z serii ze znaczkiem tygrysa na okładce*
- *Podróżnicze, przygodowe, historyczne, fantastyczne..*
- *Christopher Moore (Brudna robota, Baranek, Krwiopijcy)-ponieważ łączą przystępny język z niezwykłym humorem i wieloma prawdami o życiu*
- *Książki Dana Browna-zawierają bardzo dużo informacji z wielu dziedzin życia. Poza tym wciągająca fabuła i żywa akcja tych książek powoduje, że są według mnie warte przeczytania*

Czytanie w sieci

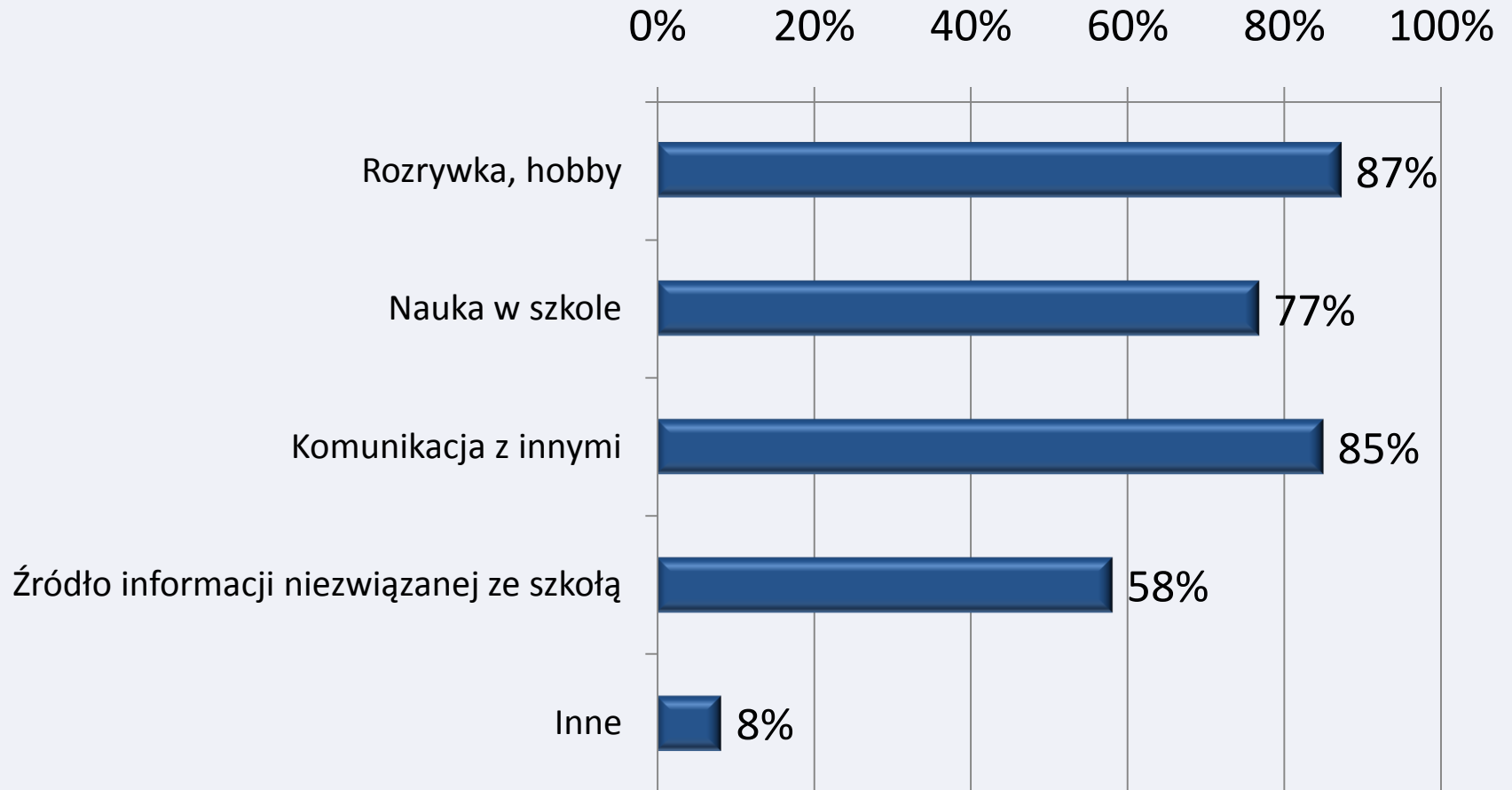

Miejsca dostępu i korzystania z Internetu

N=100%=1472

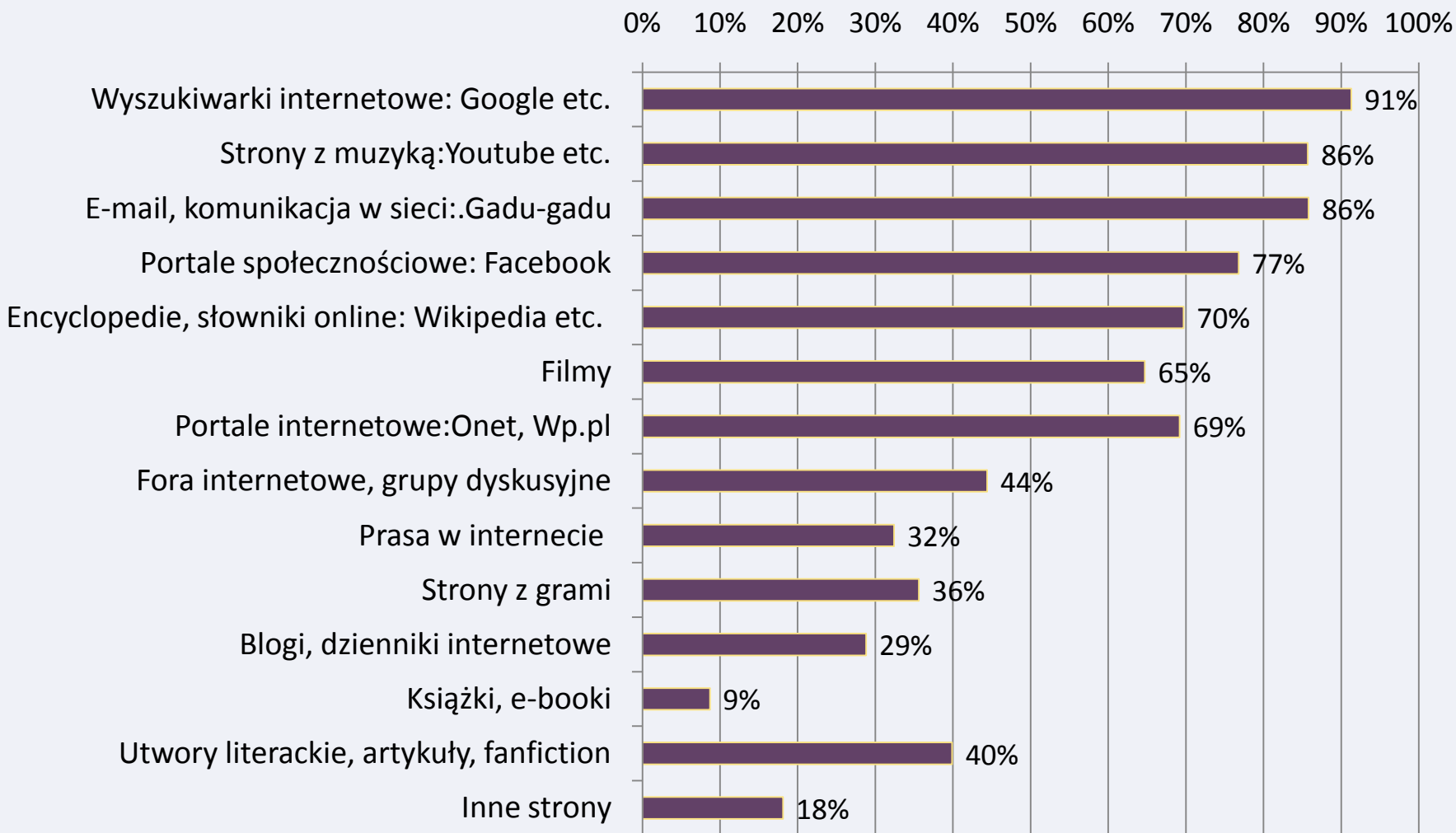

Cele, do których nastoletni internauci wykorzystują Internet:

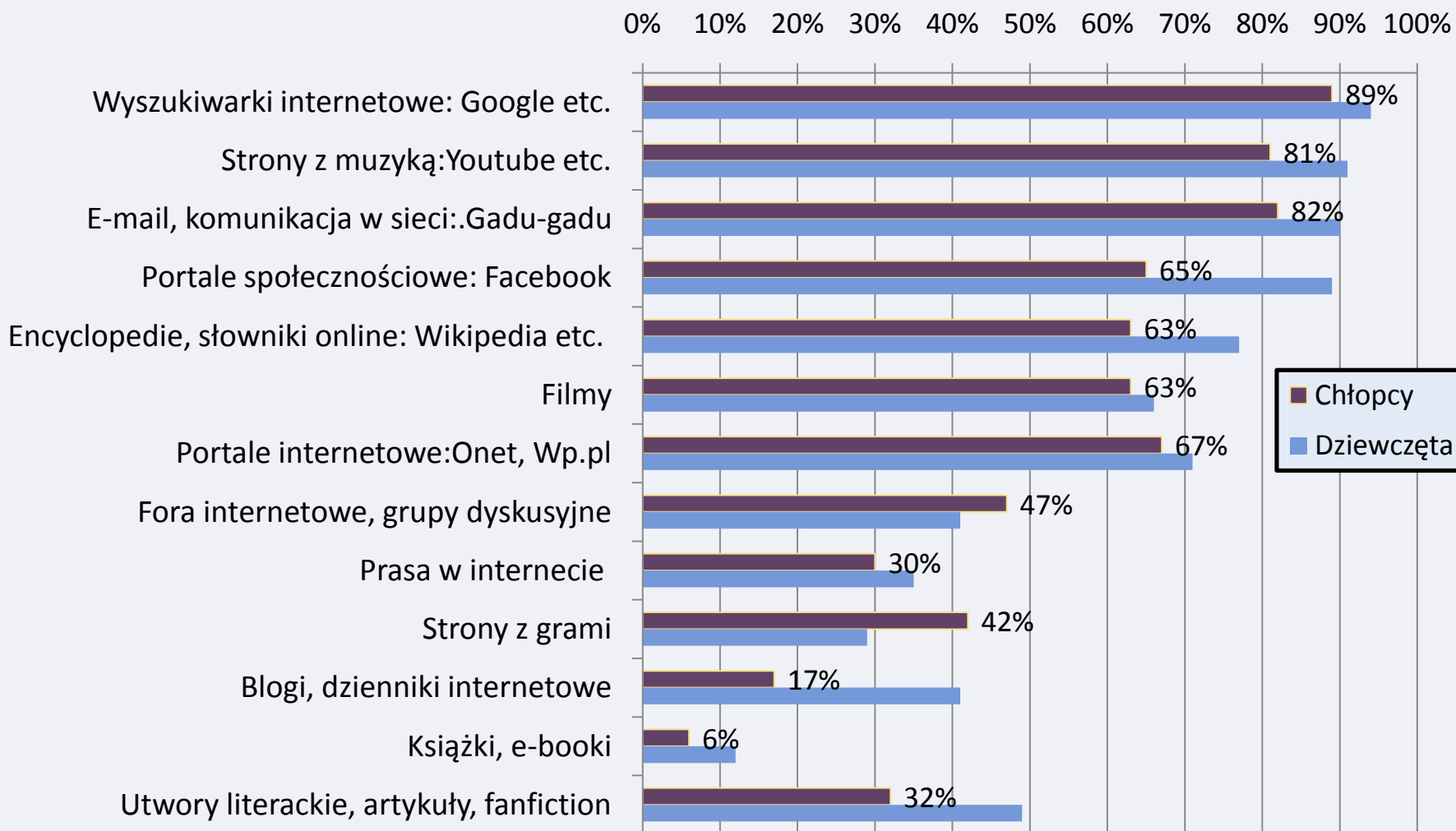
Strony WWW otwierane, oglądane, przeglądane, czytane przez nastoletnich internautów

N=100%=1472

Płeć gimnazjalistów a strony WWW przez nich otwierane, oglądane, przeglądane, czytane

N=100%=1472

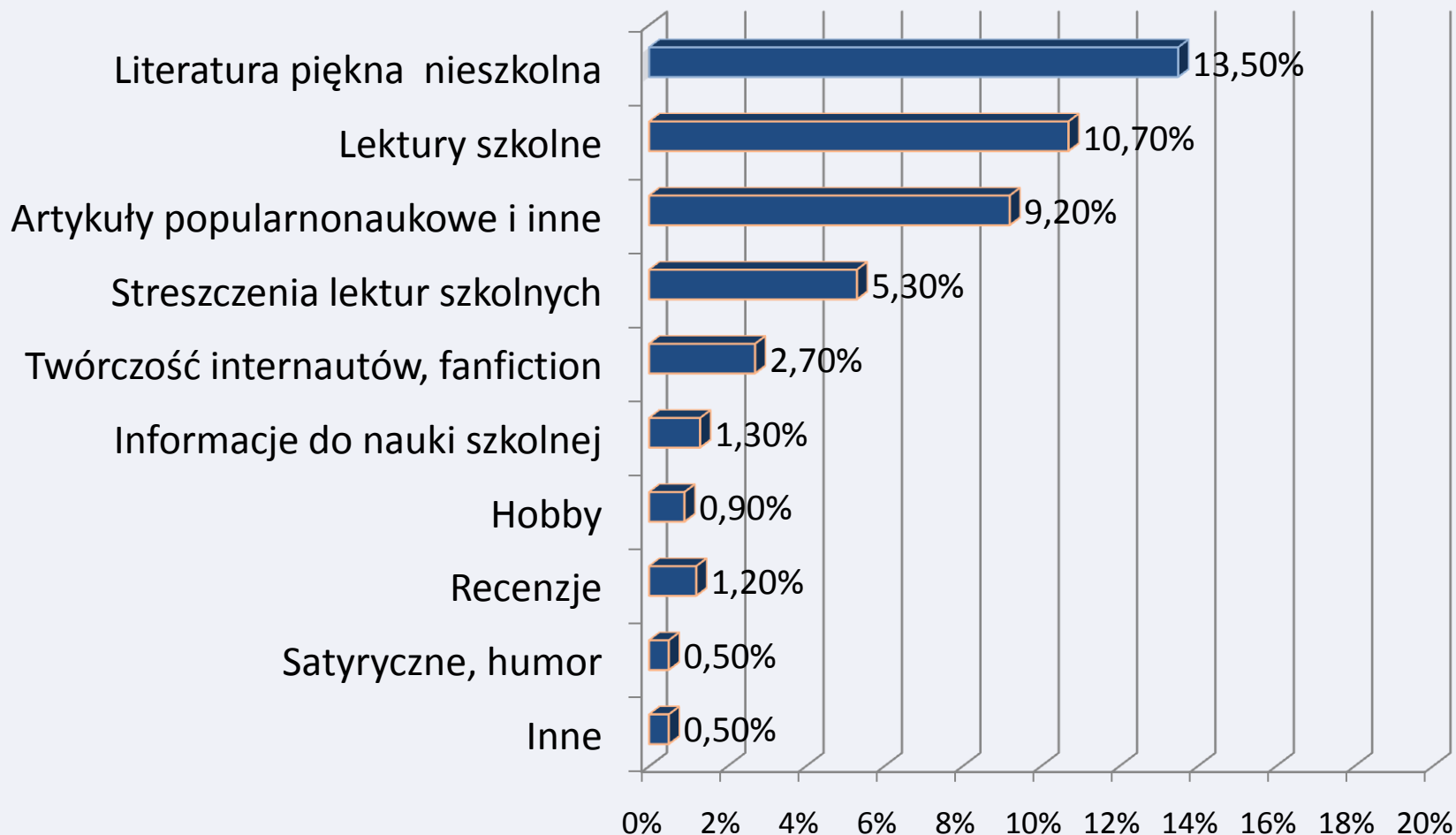
Czytanie w sieci

39,9% nastoletnich użytkowników Internetu zadeklarowało czytanie utworów literackich (opowiadań, powieści, wierszy); różnych artykułów (popularnonaukowych, publicystycznych, związanych z hobby) w Internecie

Teksty czytane w Internecie

N=100%=1472

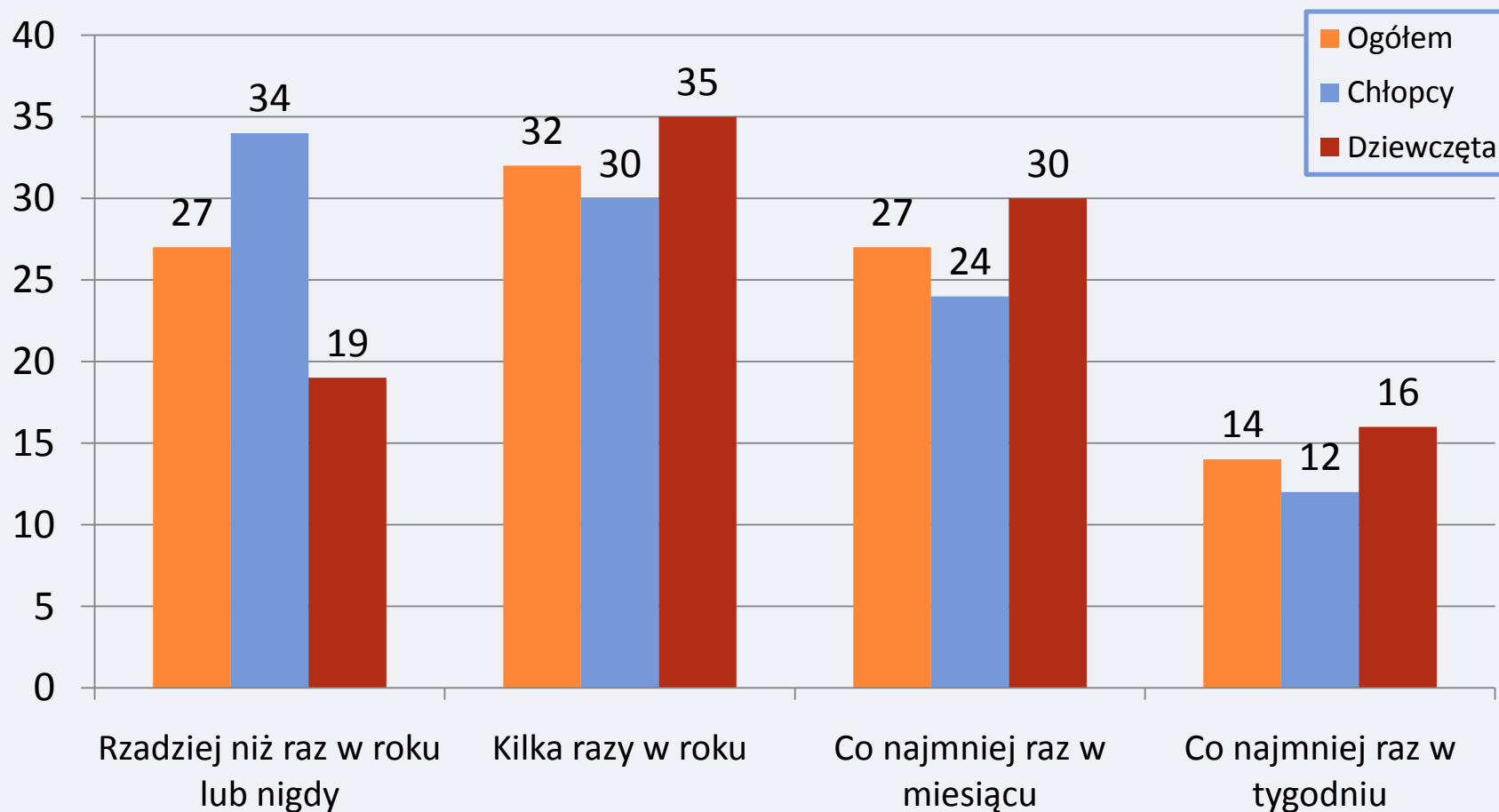

Społeczny obieg książki

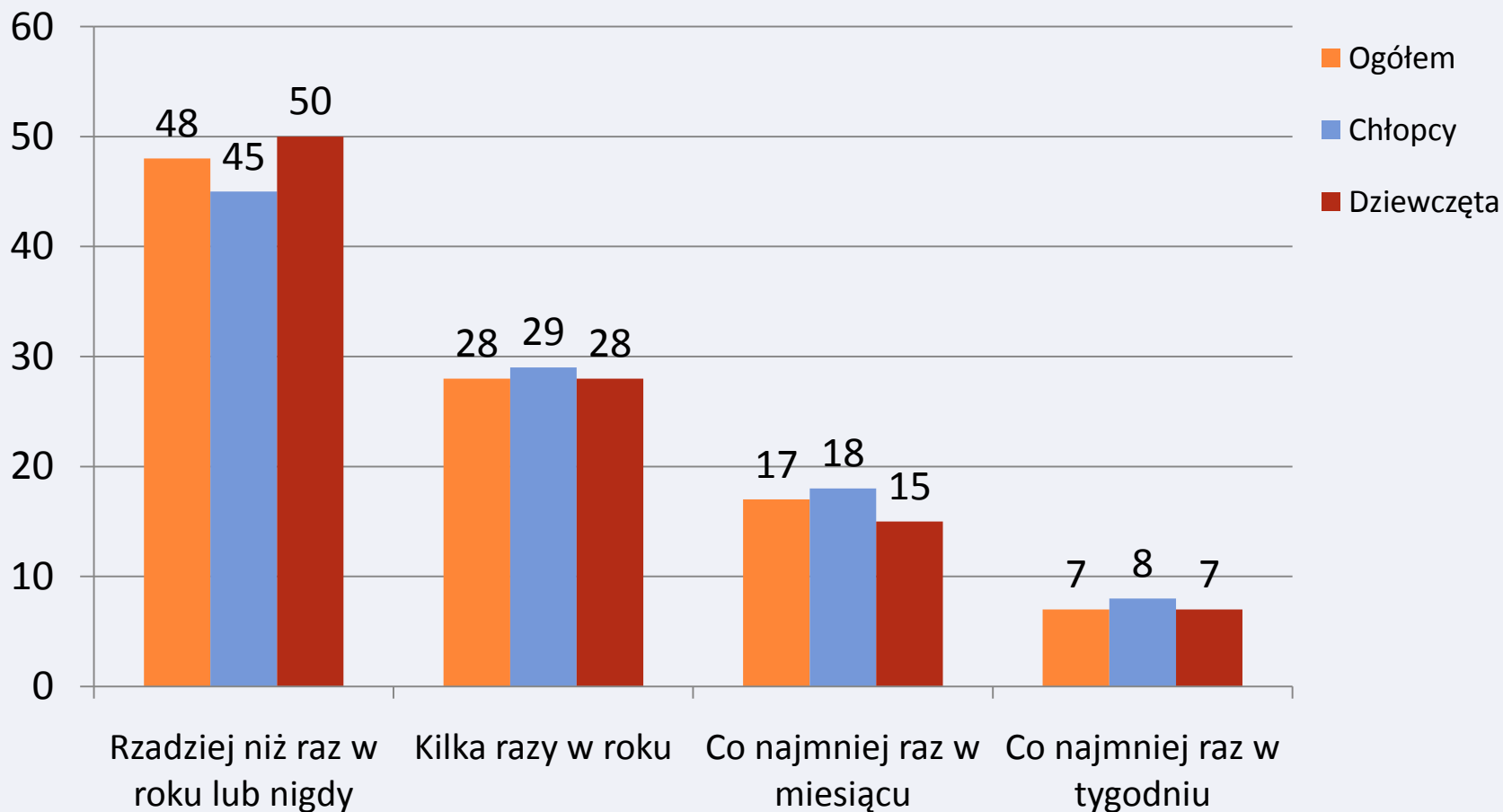
Gimnazjaliści rozmawiający o książkach z matką

(w %) N=100%=1442

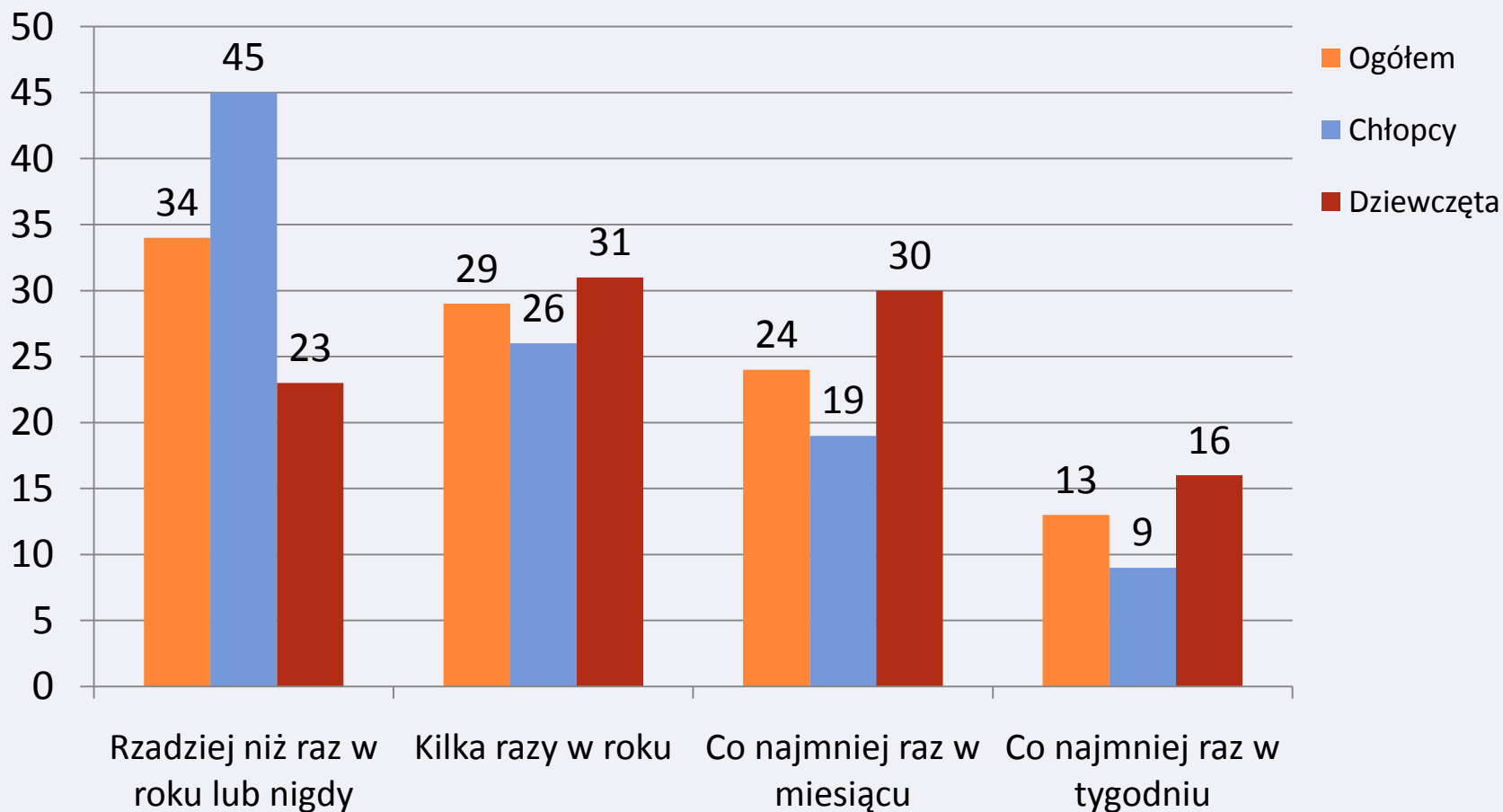
Gimnazjaliści rozmawiający o książkach z ojcem

(w %) N=100%=1423

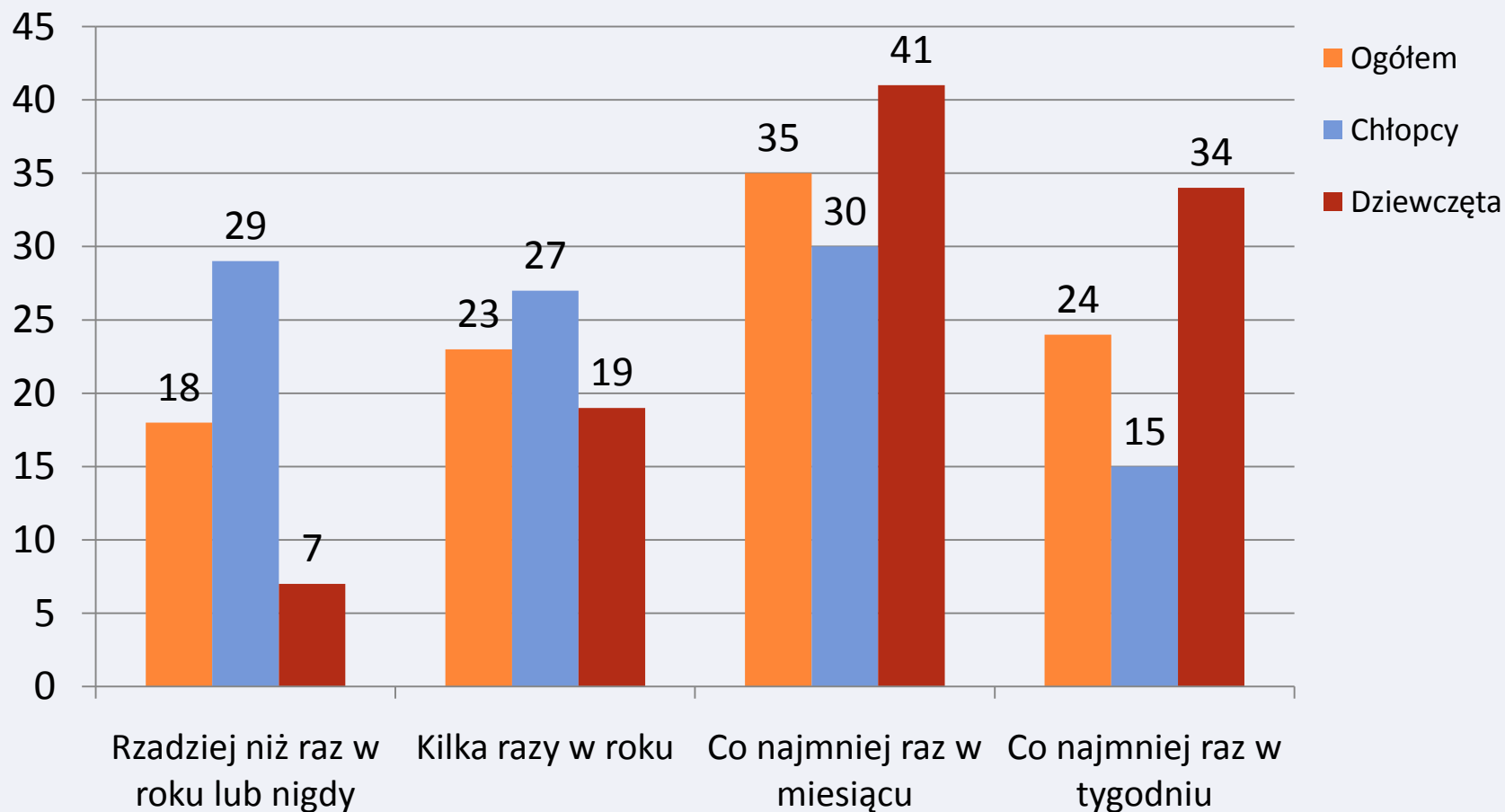
Gimnazjaliści rozmawiający o książkach z rodzeństwem, kuzynami

(w %) N=100%=1442

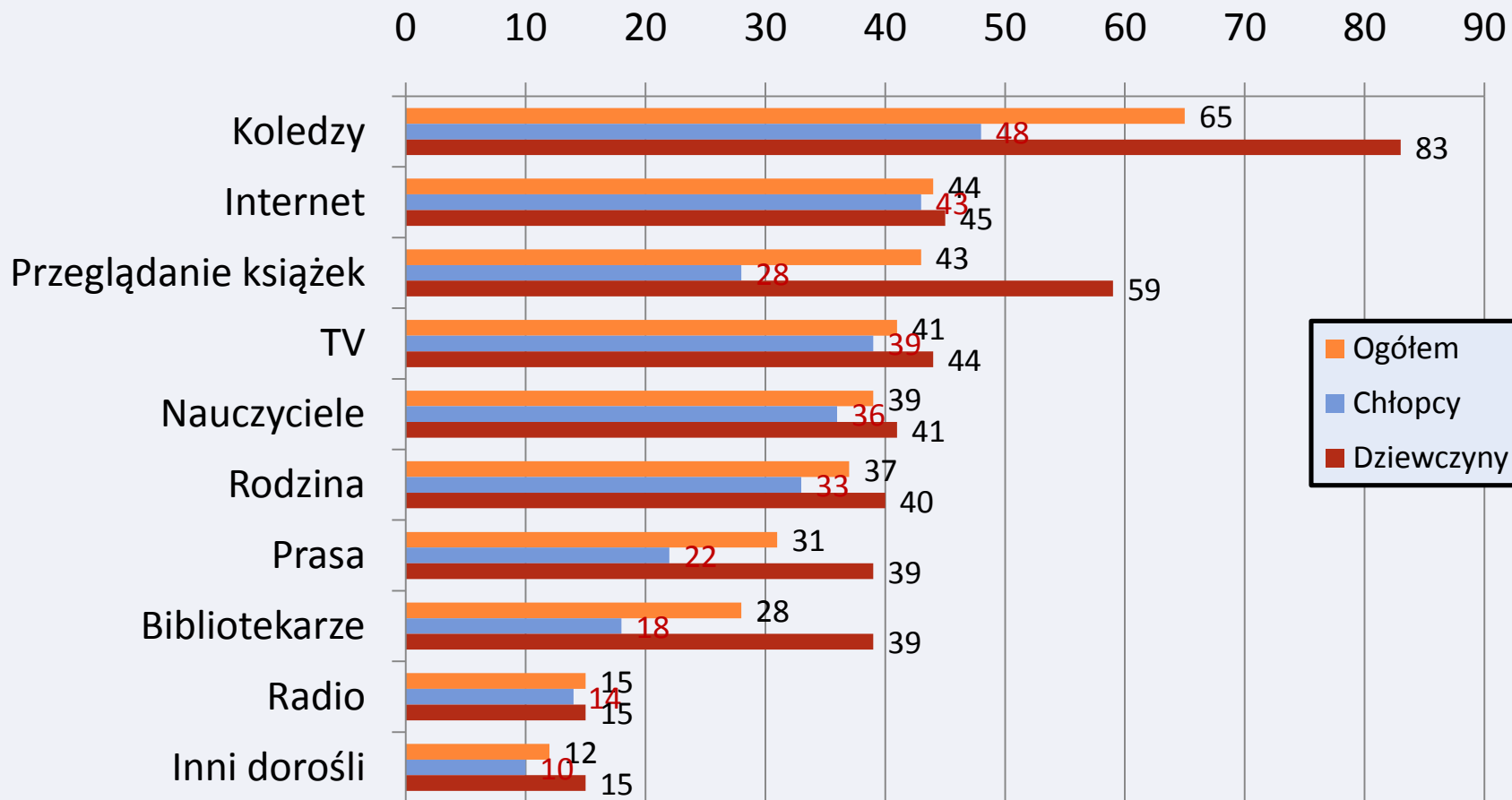
Gimnazjaliści rozmawiający o książkach z kolegami, równieśnikami

(w %) N=100%=1440

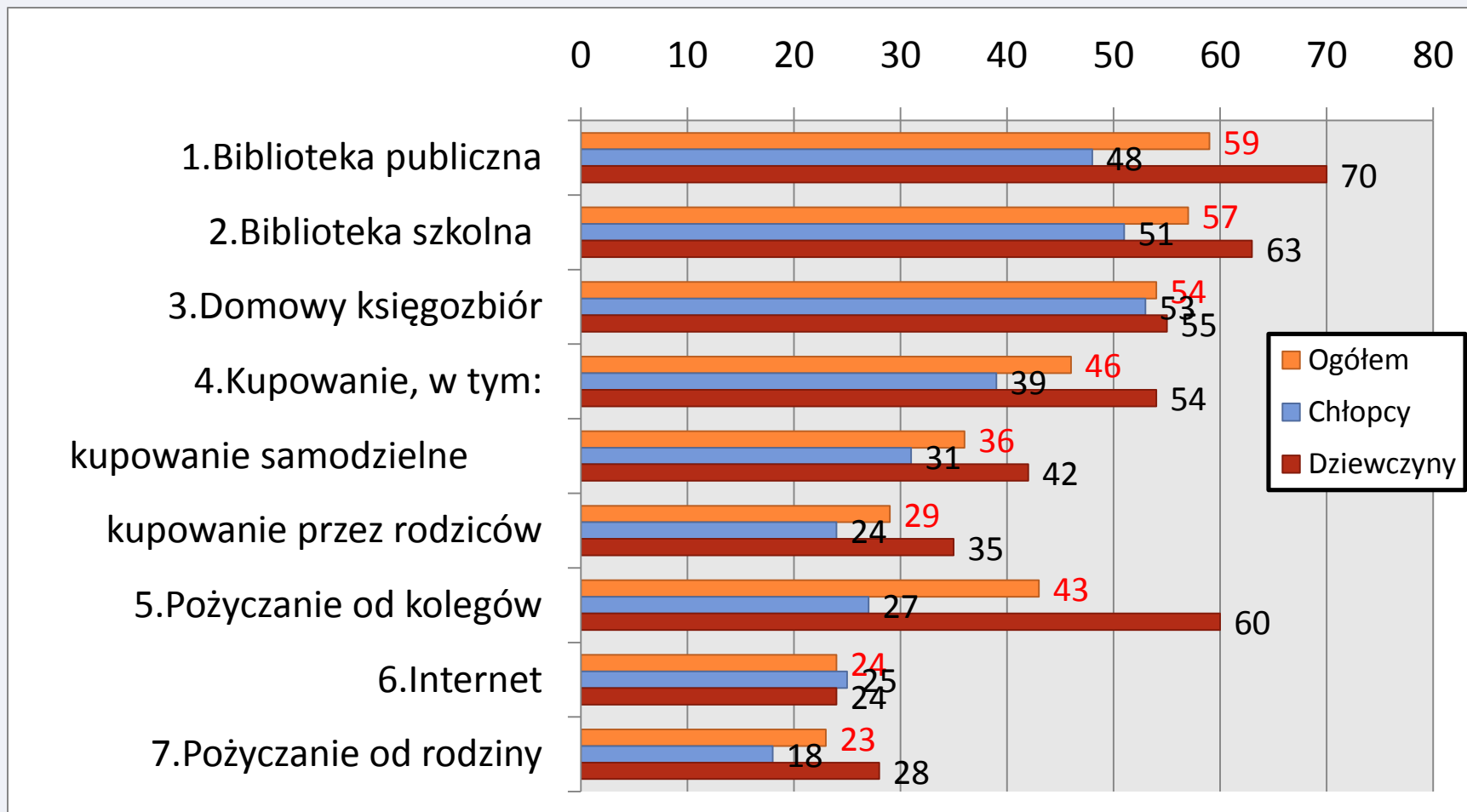

Źródła informacji o książkach czytanych w czasie wolnym (w %)

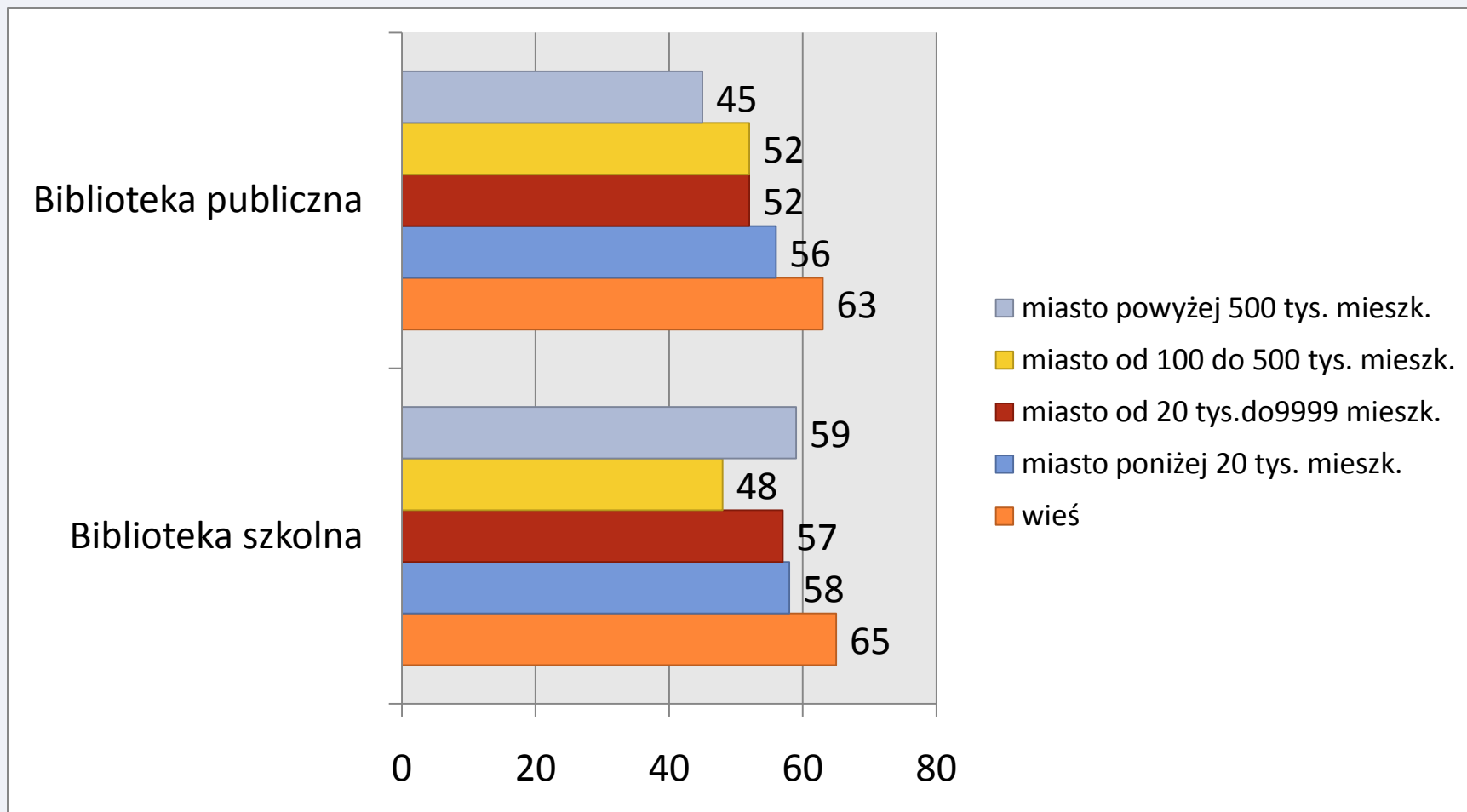
N=100=1472%

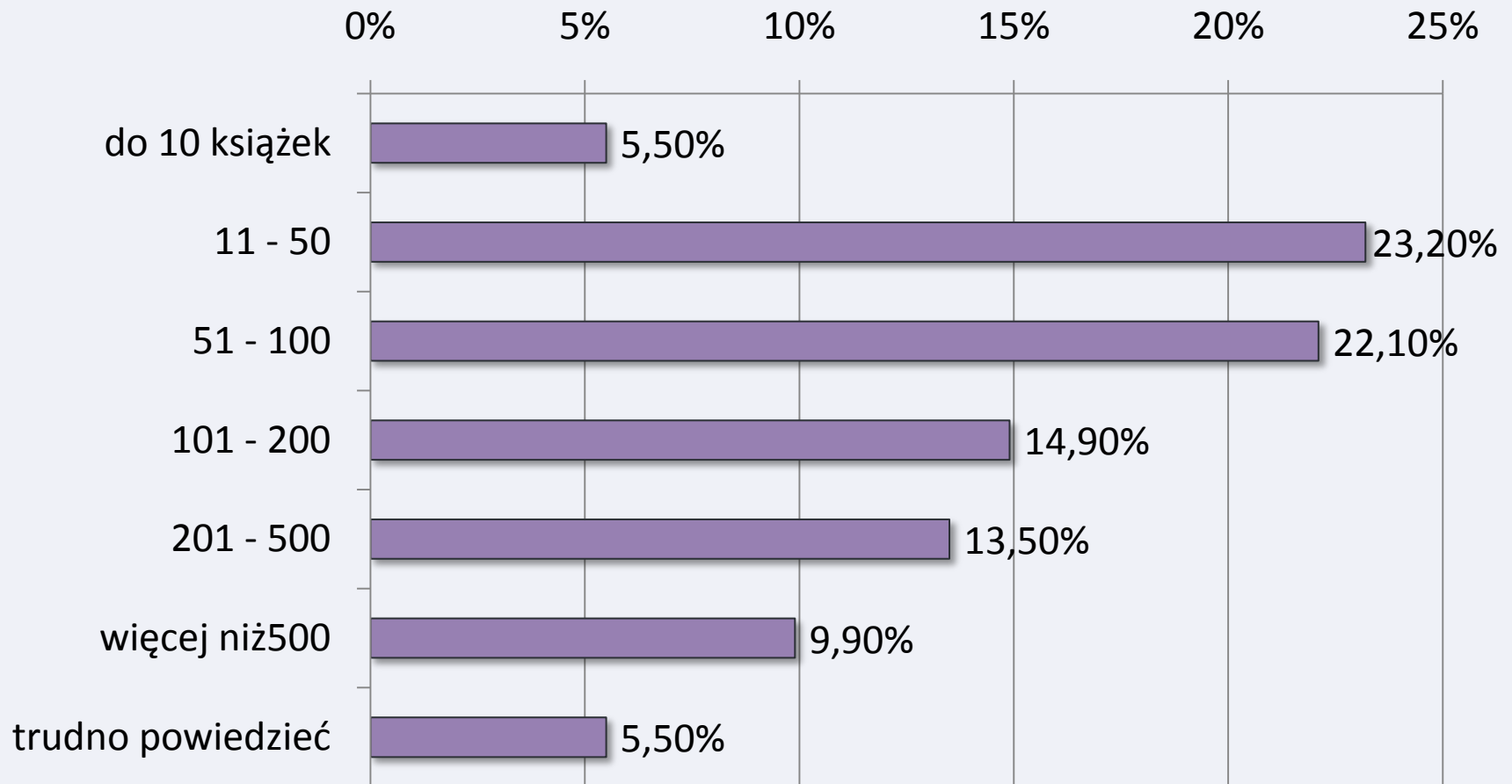
Najważniejsze sposoby zaopatrywania się w książki (w %) N=100%=1472

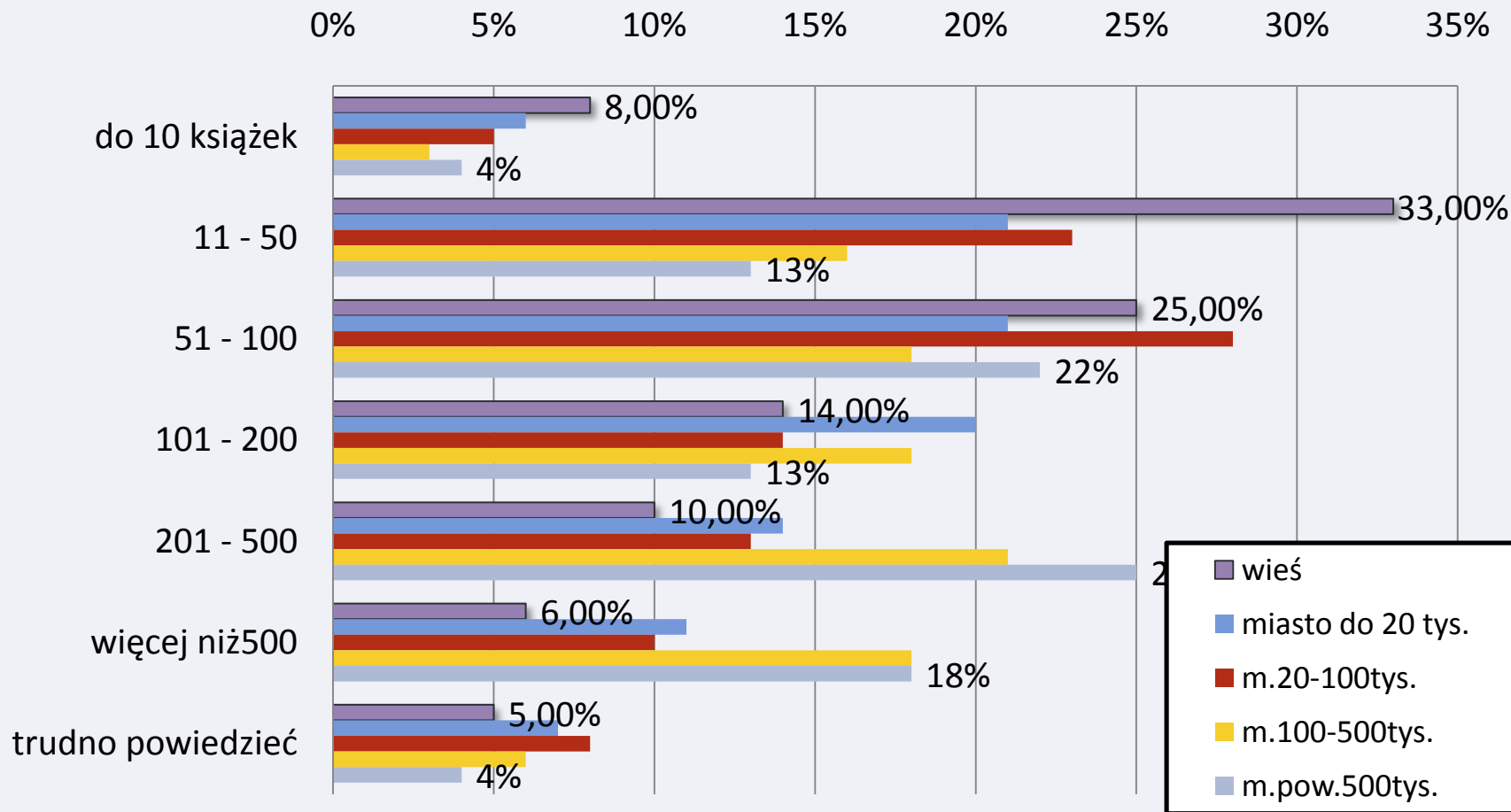
Miejsce zamieszkania młodzieży a biblioteki jako źródło czytanych książek a (w %) N=100%=1472

Wielkość domowych księgozbiorów polskich gimnazjalistów N=1472

Miejsce zamieszkania gimnazjalistów a wielkość ich domowych księgozbiorów N=1472

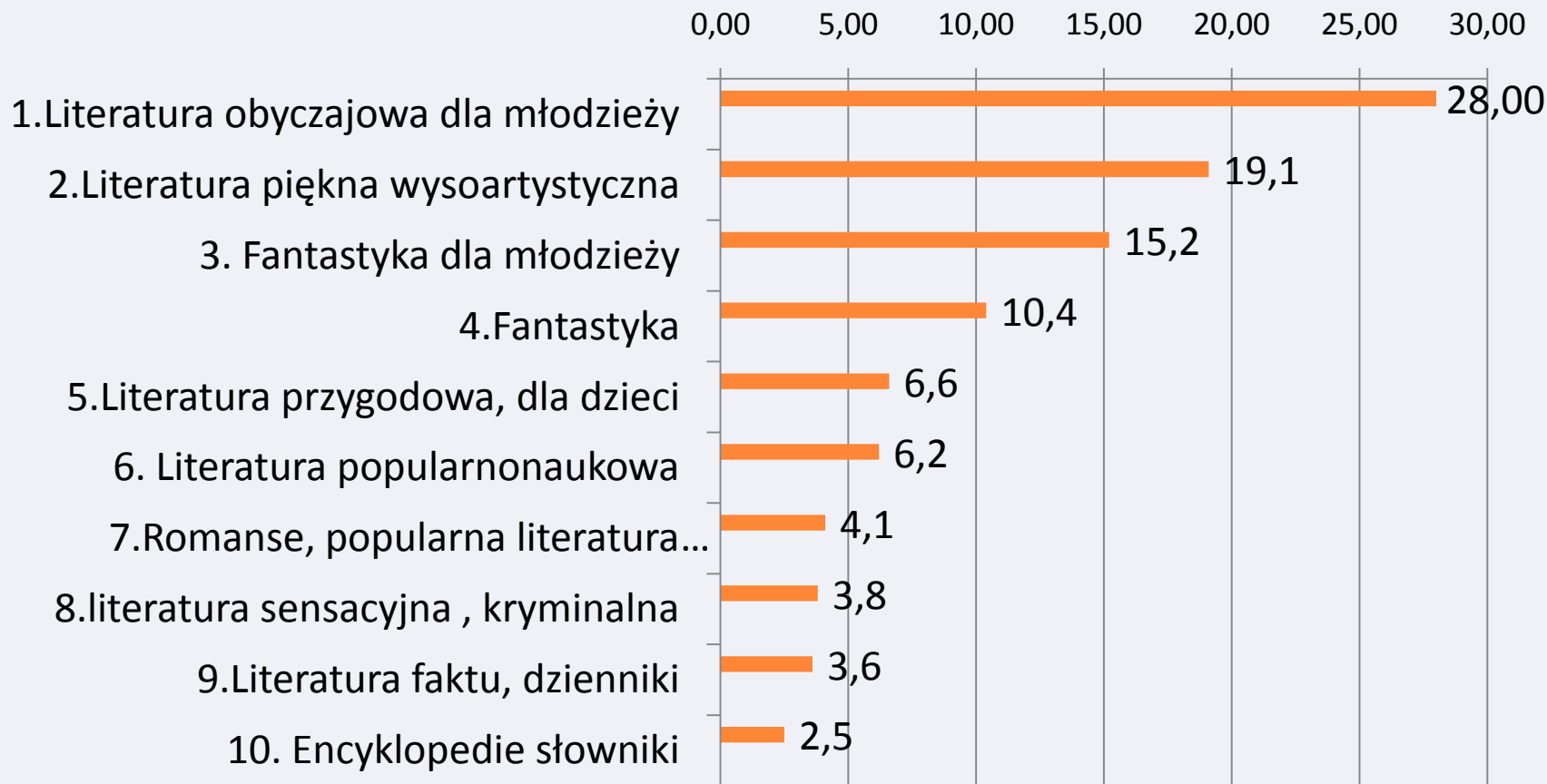
Biblioteki szkolne jako źródło czytanych książek

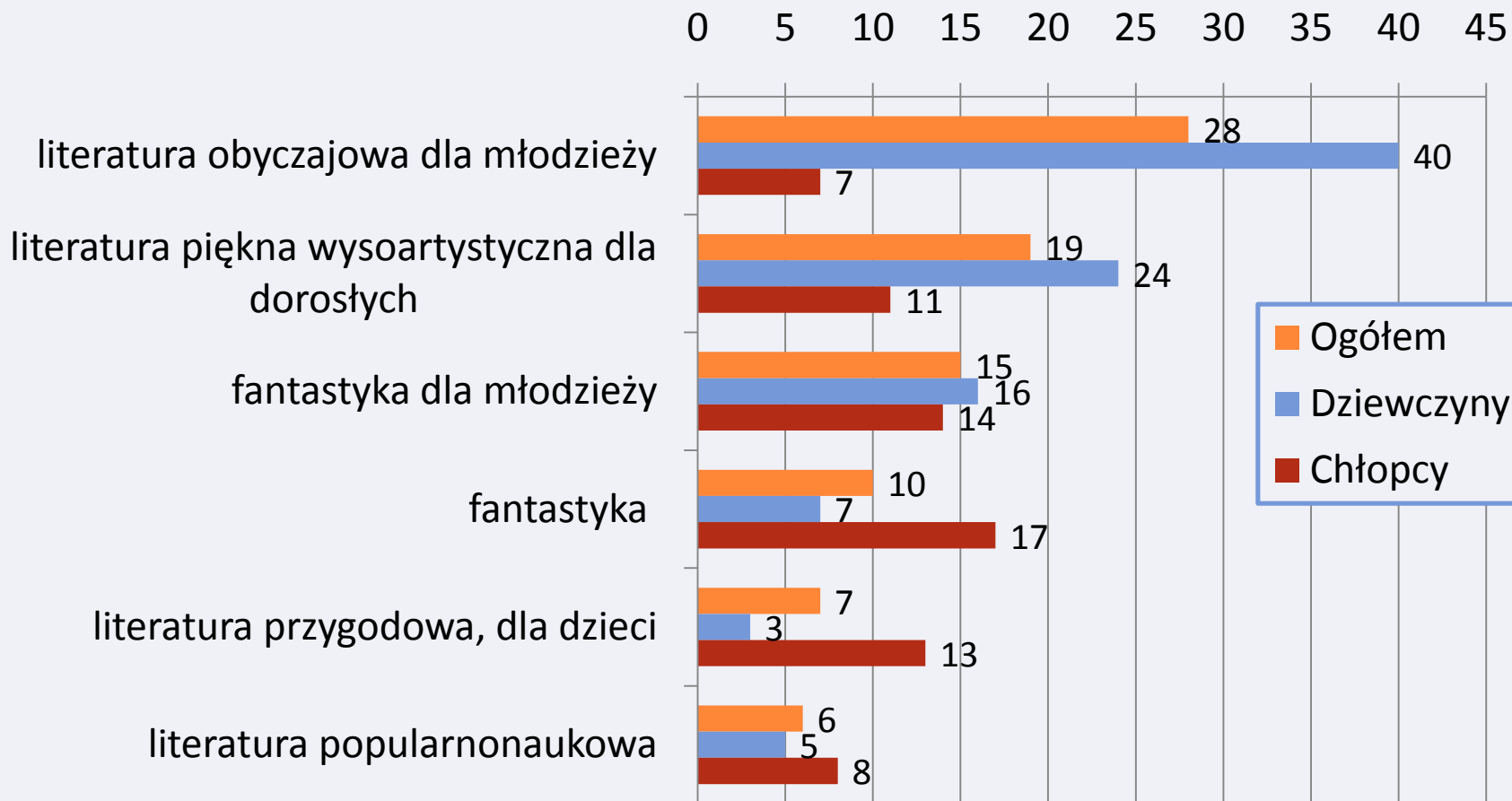
Biblioteki szkolne jako źródło czytanych książek

- 87% badanych uczniów (w okresie od września do maja w trzeciej klasie gimnazjum) korzystało z jakiejś biblioteki
- 62% badanych gimnazjalistów wypożyczało lektury szkolne z bibliotek szkolnych
- 19% badanych gimnazjalistów wypożyczało z bibliotek szkolnych książki czytane poza szkolnym obowiązkiem

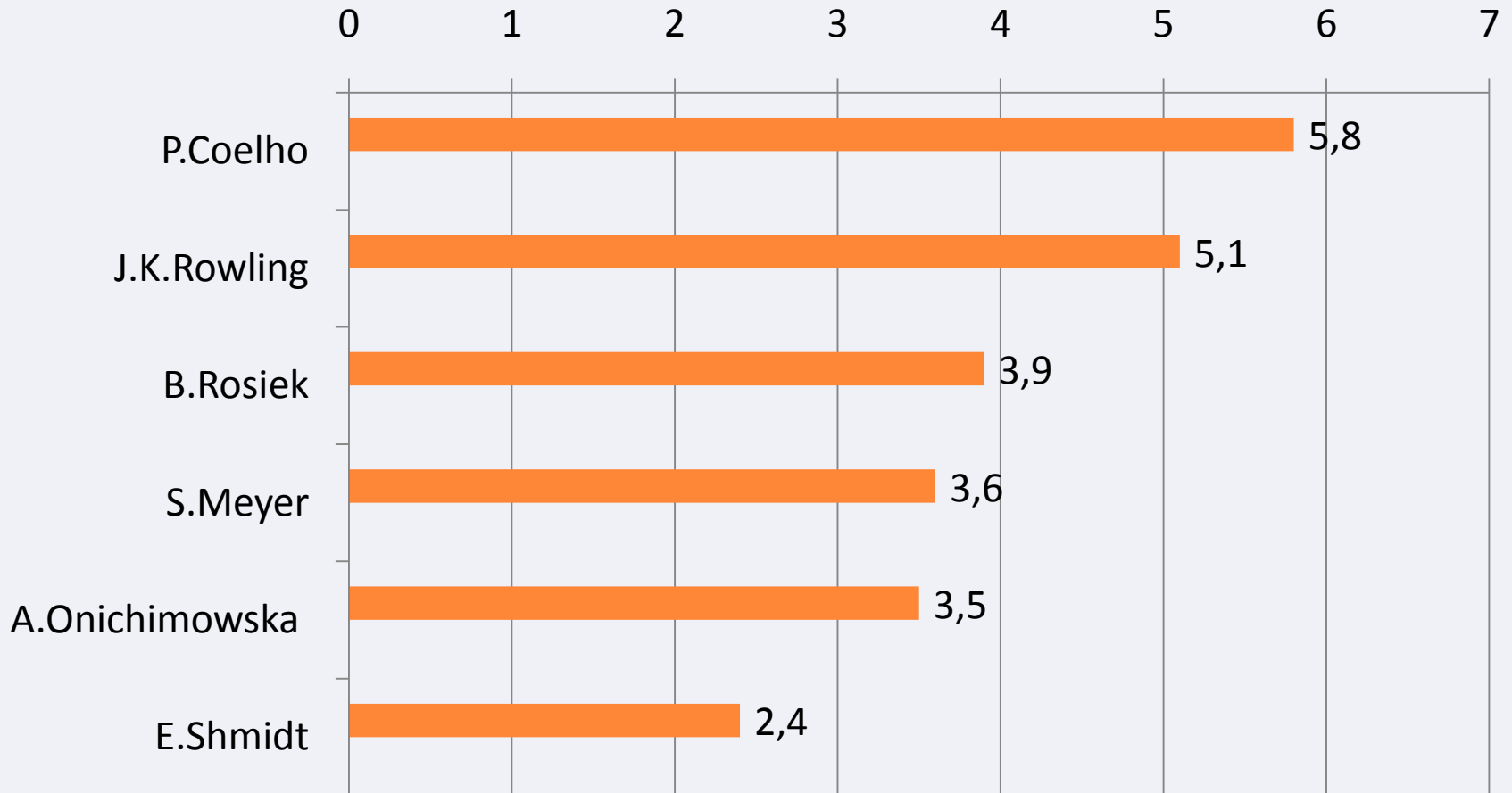
Typy książek czytanych poza obowiązkiem szkolnym (wskazano ich tytuł/autora) wypożyczanych z bibliotek szkolnych (w odsetkach) N=100%=273

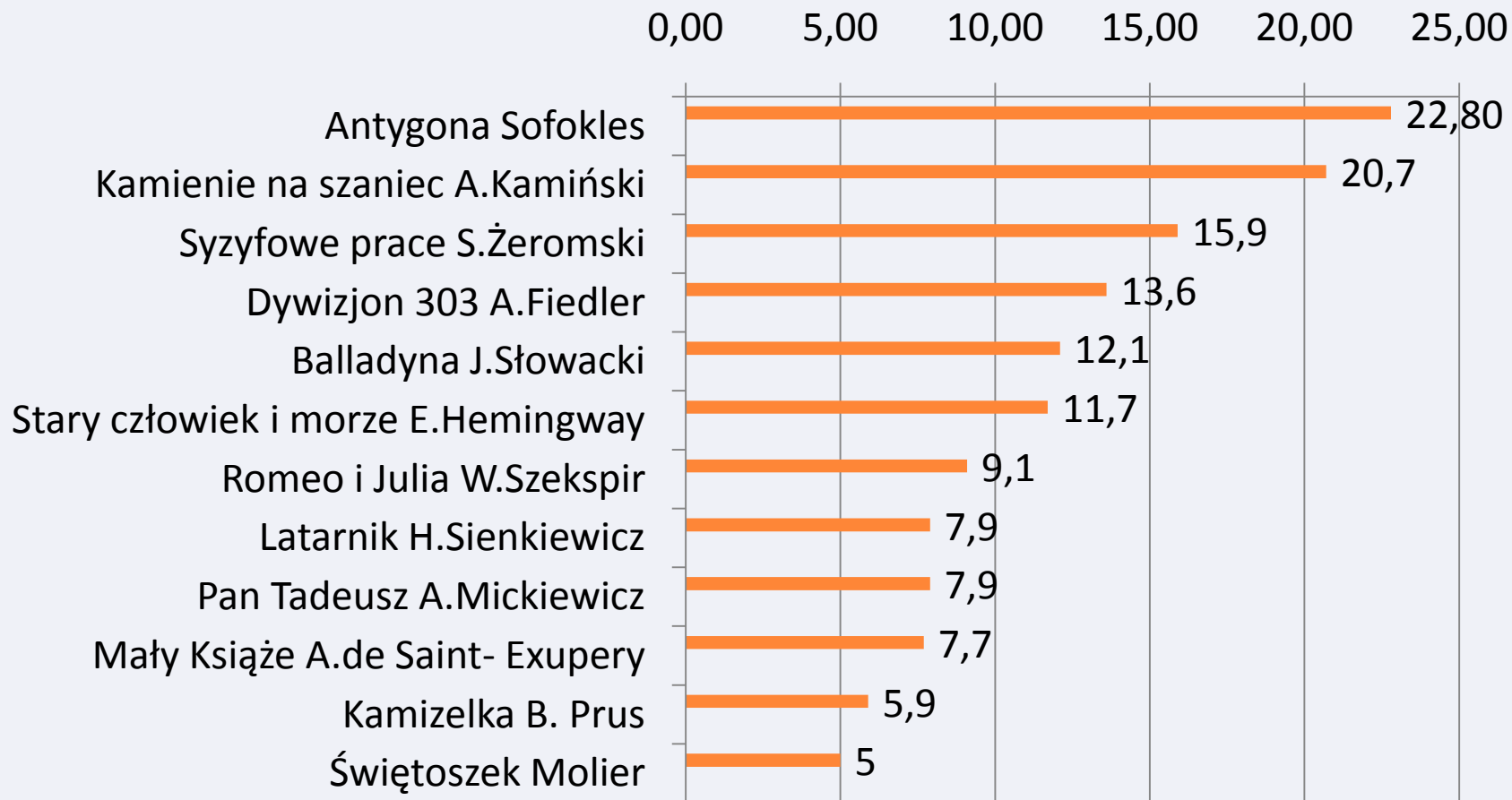
Biblioteki szkolne jako źródło lektur czytanych z własnego wyboru - płeć użytkowników a najważniejsze typy wypożyczanych książek a (w %)(N=100%=273)

Autorzy czytani w własnego wyboru najczęściej wypożyczani z bibliotek szkolnych (w odsetkach) N=100%=273

Lektury szkolne najczęściej wypożyczane z bibliotek szkolnych (w odsetkach) N=100%=908

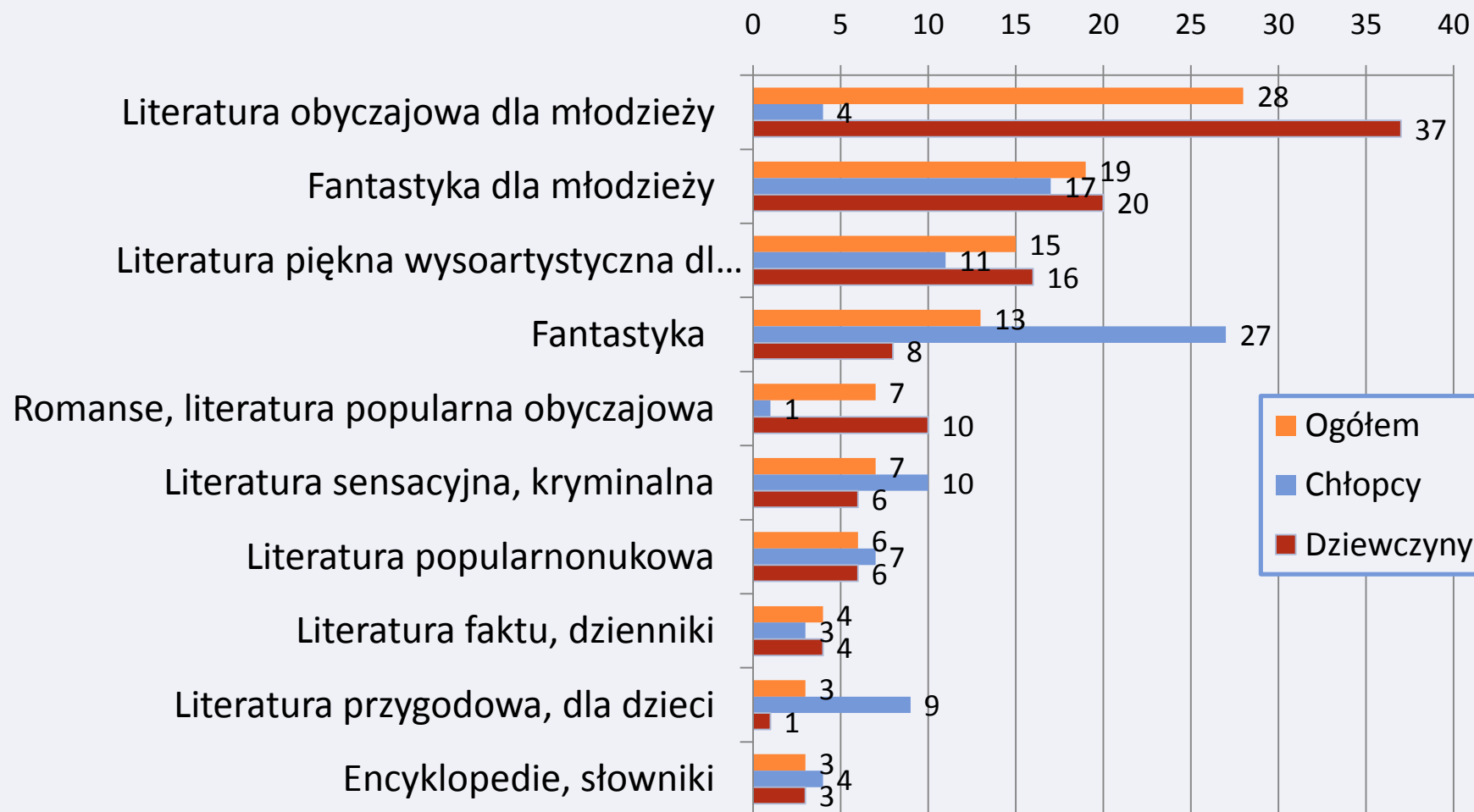
Biblioteki publiczne jako źródło czytanych lektur

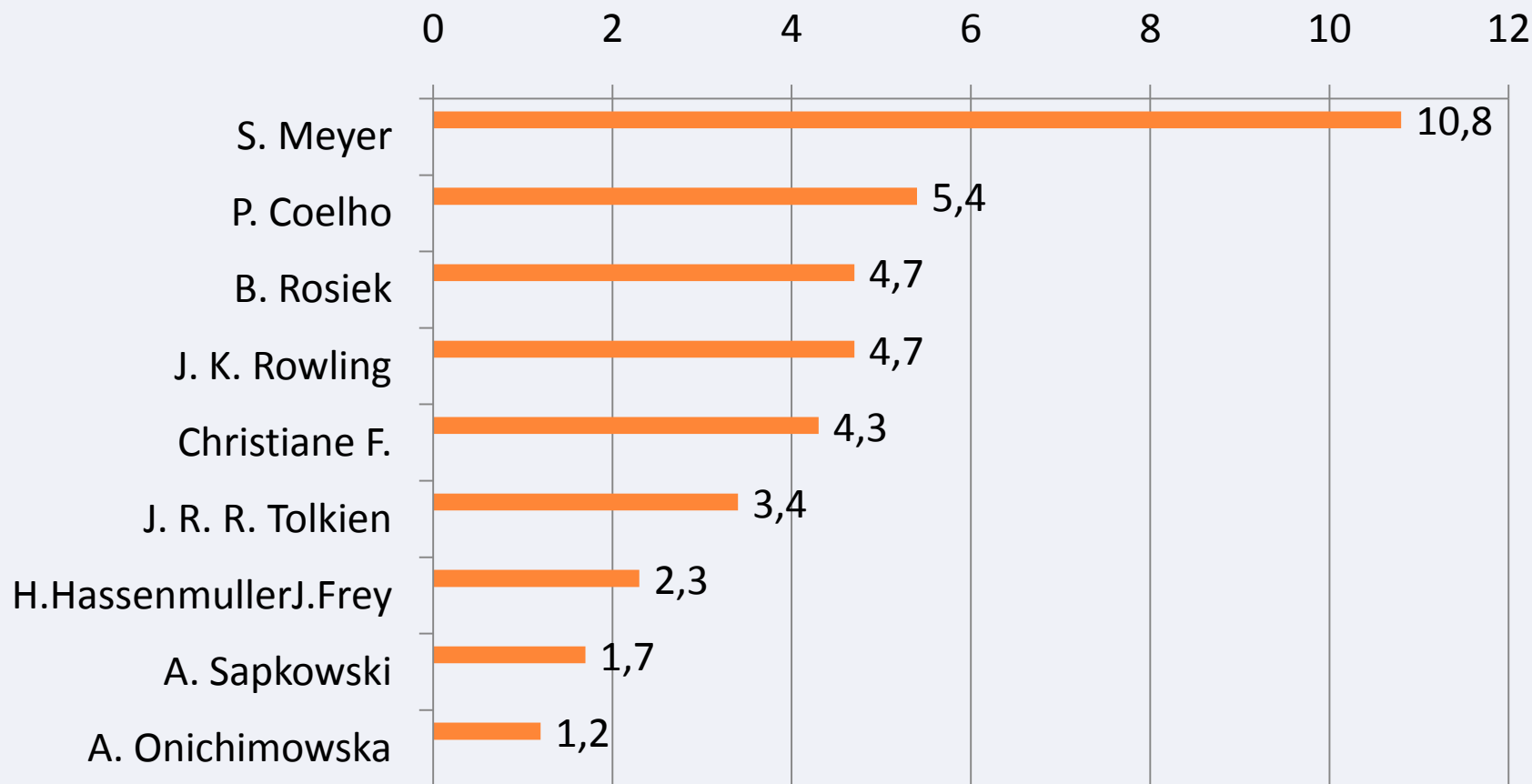
Biblioteki publiczne jako źródło czytanych lektur

- 22% badanych gimnazjalistów wypożyczało lektury szkolne
- 31% badanych gimnazjalistów wypożyczało książki czytane z własnego wyboru

Płeć czytelników a książki czytane poza szkolnym obowiązkiem i najczęściej wypożyczone z bibliotek publicznych (w odsetkach) N=100%=460

Autorzy czytani w własnego wyboru najczęściej wypożyczani z bibliotek publicznych (w odsetkach) N=100%=460

BIBLIOTEKA NARODOWA

Dziękuję za uwagę